

Jaarlijks Magazine Wetenschappelijk Bureau Onafhankelijke Politiek Nederland

LOCOMOTIE

**KENNISMAKING MET
AUKE VAN DER GOOT,
DE NIEUWE SENATOR OPNL**

**ONAFHANKELIJKE
POLITIEK NEDERLAND**
Wetenschappelijk Bureau

82 juni 2023

Voorwoord

Een nieuwe Locomotie, na spannende verkiezingen. Want voor OPNL is het niet zonder meer zeker dat er weer een zetel veroverd wordt. Aan de andere kant zitten we sinds 1999, onafgebroken, met een zetel in de Eerste Kamer.

De uitslagavond werd beheerst door BBB, maar ook voor OPNL was snel duidelijk dat er succes was geboekt. We mogen partijen verwelkomen die nu wel een zetel in de Staten hebben weten te bemachtigen, we hebben een partij die, tegen de stroom in, van een naar twee zetels is gegroeid en we hebben een aantal partijen die stabiel zijn gebleven. Stabiel ondanks het geweld van BBB, dat is ook een felicitatie waard.

Er zijn nu vier platformleden zonder Statenzetel. Dat is volgens mij te veel, ondanks dat het aantal van zes naar vier is gedaald. Vier partijen in grote provincies geeft aan dat wij als OPNL nog werk hebben te verzetten. Maar het meeste werk zullen die partijen zelf moeten uitvoeren. Laten we de komende tijd samen een weg zoeken (en vinden) om het succes over vier jaar nog verder toe te laten nemen.

Dat verdienen de aangesloten provinciale partijen, dat verdient de lokale politiek, dat verdienen al onze kiezers.

Jabik van der Bij, Interim Voorzitter OPNL

Colofon

Uitgever

Locomotie is een uitgave van het Wetenschappelijk Bureau Onafhankelijke Politiek Nederland (OPNL).

Redactieraad

John van Gorp
Walter Lennertz

Hoofredacteur

Chris Tiekstra

Fotografie

Amrut Sijbolts
Studio Cyril
T-Force
OPNL archief e.a.

Vormgeving

T-Force Communicatieburo

Drukkerwerk

Drukkerij Roelofs

Oplage

4.000 exemplaren

Redactieadres

info@opnl.nl of
06 - 53 25 98 97

Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Wetenschappelijk Bureau OPNL.
Juni 2023.

Inhoudsopgave

3 We doen het goed, maar BBB voorkomt grotere groei

Onafhankelijke, lokale politiek in provincies

4 Onze nieuwe OPNL senator

Een kennismaking met Auke van der Goot

7 Lokaal Brabant

Voorzitter John van Gorp

8 Provinciaal Belang Fryslân

Voorzitter Herre Hof

10 Sterk Lokaal Flevoland

Voorzitter Wout Jansen

12 Sterk Lokaal Drenthe

Voorzitter John Uffels

13 Lokaal-Limburg

Voorzitter Wiel Hoenen

14 Partij voor Zeeland

Voorzitter Marien Weststrate

16 Fryske Nasjonale Partij

Voorzitter Jan Arendz

17 Groninger Belang

Voorzitter Ger Klein

18 Lokale Partijen Gelderland

Waarom is het niet gelukt?

19 U26 gemeenten en OPNH

Waarom is het niet gelukt?

Onafhankelijke, lokale politiek in provincies

We doen het goed, maar BBB voorkomt grotere groei

De verkiezingen zijn voor OPNL goed verlopen. Wellicht waren de verwachtingen vooraf nog hoger, maar de tsunami met de naam BBB spoelde alle voorspellingen weg. Toch mogen de aangesloten provinciale partijen niet ontevreden zijn. Samen behaalde zij zestien Statenzetels, drie meer dan vier jaar geleden en ruim voldoende voor een Senaatszetel.

Vier jaar geleden behaalden wij 2.265 punten aan stemwaarde, 43 punten tekort voor een rechtstreekse zetel, maar voldoende voor een restzetel in de Senaat.

Deze keer bedroeg het aantal punten 3.044. Voldoende voor een directe zetel in de Eerste Kamer en nog 659 punten over.

Statenzetels

	2023	2019
FNP	4	4
Groninger Belang	3	3
Lokaal-Limburg	2	2
Partij voor Zeeland	2	2
Lokaal Brabant	2	1
Sterk Lokaal Drenthe	1	1
PBF	1	0
Sterk Lokaal Flevoland	1	0
OPNH	0	0
OPZH	0	0
LPG	0	0
<u>U26 gemeenten</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	16	13

Stemwaarde

	2023	2019
Lokaal Brabant	956	463
FNP	612	604
Lokaal-Limburg	480	474
Groninger Belang	417	408
Partij voor Zeeland	200	196
PBF	153	000
Sterk Lokaal Drenthe	117	120
Sterk Lokaal Flevoland	109	000
OPZH	000	000
OPNH	000	000
LPG	000	000
<u>U26 gemeenten</u>	<u>000</u>	<u>000</u>
Totaal	3.044	2.265

Er waren winnaars, zoals Lokaal Brabant die van een naar twee Statenzetels ging en PBF en Sterk Lokaal Flevoland die beide van geen naar een Statenzetel stegen.

Er waren ook een flink aantal partijen die het aantal Statenzetels wist te behouden, in het licht van de enorme opkomst van BBB geen sinecure. Het gaat dan om de FNP, Groninger Belang, Lokaal-Limburg, Sterk Lokaal Drenthe en Partij voor Zeeland.

En dan de minder gelukkige provinciale partijen zoals Lokale Partijen Gelderland, U26 en Onafhankelijke Politiek Noord-Holland. Onafhankelijke Politiek Zuid-Holland heeft zoals bekend niet deelgenomen aan de verkiezingen.

Een ander opvallend gegeven is dat geen enkele partij uit het OPNL platform in het aantal Statenzetels is teruggelopen.

Objectief gezien kun je niet anders concluderen dat OPNL en haar aangesloten provinciale partijen het beter hebben gedaan dan vier jaar geleden. Een stijgende lijn, ondanks BBB en alle andere invloeden.

Een kennismaking met Auke van der Goot

Onze nieuwe OPNL senator

Senator Auke van der Goot

Het is de dag na de Eerste Kamerverkiezingen. Lijsttrekker Auke van der Goot (1952) neemt namens OPNL als senator zitting in de Eerste Kamer. “We hebben gisteren in Leeuwarden een glaasje gedronken op ons succes. De kiezer heeft ons herkend en erkend. Daar zijn we als OPNL en als Statenleden van de provinciale partijen blij mee”, aldus de kersverse senator. Op 13 juni a.s. volgt de officiële beëdiging van de senatoren in de Eerste Kamer in Den Haag.

De in Leeuwarden-Huizum geboren Van der Goot studeerde geschiedenis in Groningen en startte zijn ambtelijke carrière in 1982. Van 1999-2022 was hij beleidsadviseur bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) in Den Haag en ook in Brussel. Hij was in zijn bestuurlijke loopbaan onder meer actief als office-manager, onderzoeker, Nederlands attaché bij de EU en als senior-beleidsadviseur.

Na het optrekken van de kruitdampen blijft toch wel een beetje het gevoel over dat deze verkiezingen geregeerd zijn door de politieke waan van de dag in Den Haag. Het politieke pokerspel van de regeringspartijen door strategisch te schuiven met restzetels, leverde de coalitiepartijen uiteindelijk 24 van de 75 zetels op. Lang niet voldoende voor een meerderheid, maar wel voldoende om niet volledig afhankelijk te zijn van winnaar BBB. En dus genoeg voor het kabinet om nu zowel over links als

rechts wetsvoorstellen door de Eerste Kamer te kunnen loodsen. “Dat geeft de OPNL de ruimte om in de Eerste Kamer zelf zijn eigen koers uit te zetten, in goed overleg met onze Statenfracties, zonder door deze of gene onder druk te worden gezet”, aldus Van der Goot.

Van der Goot is klip en klaar over het handjevat van de rekenmeesters van de coalitiepartijen. “Ik ben de onafhankelijke partijen in Provinciale Staten heel erkentelijk dat ze de gelederen gesloten hebben gehouden toen andere partijen om stempunten zaten te bedelen. De NOS omschreef dit fenomeen rond de Senaatsverkiezingen als ‘koehandel’ om extra zetels. Dat fenomeen is op zich niet nieuw, maar zo te zien gebeurde dat richting onze eigen partijen op grotere schaal dan eerder het geval was.”

“Ik ben de onafhankelijke partijen in Provinciale Staten heel erkentelijk dat ze de gelederen gesloten hebben gehouden toen andere partijen om stempunten zaten te bedelen.”

Van der Goot werd geboren in Leeuwarden. Zijn vader was onderwijzer, zijn moeder was huisvrouw, zoals dat toen nog gewoon was. Samen runden ze de administratieve en financiële organisatie van een Friese boekenclub die op het hoogtepunt in 1963 maar liefst 12.000 abonnees had. Zijn grootouders bestierden een boerenbedrijf, ooms en tantes waren ook deels agrarisch actief in verschillende regio's in Nederland.

“Een oom uit Zeeland en mijn tante uit Friesland trokken als pioniers naar de Wieringermeerpolder. Ik vond dat indrukwekkend, hield van hun verhalen, zoals ik ook altijd onder de indruk was van de verhalen van mijn vader over de realisering van de Afsluitdijk en andere grote infrastructurele werken in het rijzend Nederland van destijds.”

Zijn ouders waren van ARP huize. De Anti-Revolutionaire Partij was de eerste politieke partij in Nederland, gebaseerd op christelijke waarden. In 1973 richtten drie christelijke partijen, ARP, CHU en KVP het Christen-Democratisch Appèl; het huidige CDA op.

“Mijn ouders gaven mij een vrije opvoeding, in die zin dat ik zelfstandig de wereld om me heen mocht ontdekken. Maar ook normen en waarden waren belangrijk. Je leeft niet alleen op deze wereld. Kijk ook om naar je medemens, een samenleving hoort gebaseerd te zijn op cohesie en rentmeesterschap. Die gedachte zette zich later voort op het gereformeerd gymnasium waar de leerkrachten kans zagen om op een niet streng orthodoxe wijze ons deugdelijk onder-richt te geven, waarbij eigen inbreng belangrijk werd geacht. Ik denk dat daar toentertijd de kiem is gelegd voor mijn interesse in de publieke zaak. Ik houd ervan om belangen van groepen mensen af te wegen. Voer de discussie op inhoud, zoek het in de oplossing. Dat heb ik ook altijd geprobeerd in mijn ambtelijke functies. De angel eruit halen voordat discussies, meningen of tegenstellingen escaleren. Dat leidt tot niets.”

Als ambtenaar was hij niet politiek actief, wel op afstand sterk politiek geïnteresseerd.

“Ik ben al twintig jaar lid van de Fryske Nasjonale Partij; FNP. Zeg, maar slapend lid. Na mijn pensionering heb ik contact opgenomen met het de Statenfractie en het hoofdbestuur van de FNP. Met de vraag of ik in praktische zin iets voor de partij kon betekenen. Zaken voor elkaar krijgen in Den Haag, in de regio's in Europa loopt tenslotte als een rode draad door mijn leven. Ik ken de Haagse wereld goed. Heb een groot bestuurlijk netwerk opgebouwd van bestuurders van Nederlandse en gemeenten en provincies. Die gesprekken verliepen positief

"Je leeft niet alleen op deze wereld. Kijk ook om naar je medemens, een samenleving hoort gebaseerd te zijn op cohesie en rentmeesterschap."

en leidden uiteindelijk tot de vraag of ik een eventuele kandidaats senatorschap van FNP voor OPNL wilde overwegen.”

De overheid moet er zijn voor de burgers en niet andersom. Het klinkt bijna als een uitgesleten cliché. Maar voor Auke van der Goot heeft die constatering nog niets aan waarde ingeboet. Integendeel. Hij gaat er eens goed voor zitten.

“Er wordt weleens geklaagd dat de overheid haar burgers als klant ziet, maar zelfs dat is niet het geval. De overheid verzandt steeds meer in een bureaucratisch moeras. Groningen, de overstroming in Valkenburg, de toeslagenaffaire. Het zijn een drietal voorbeelden. ‘Iedereen’ verdient er geld aan, maar de getroffen burgers krijgen nauwelijks geld op hun rekening. De overheid moet er voor die mensen zijn. Burgers die door overheidsmaatregelen in de problemen komen, dat kan echt niet. Laat zien dat je er voor hen bent. Maar ook voor burgers die buiten hun schuld overboord dreigen te vallen. Niet iedereen heeft dezelfde kansen of mogelijkheden.”

“Zorg ervoor dat je als overheid heel duidelijk herkenbaar bent in je doen en laten. Daar ontbreekt het nu volstrekt aan. Die afhakende overheid kun je ook vertalen naar de regio’s”, vervolgt hij.

“Mensen in de regio voelen zich niet gehoord in Den Haag. Ik kan me nog herinneren dat ik in 2005 een vriend sprak uit Limburg die op dat moment in het buitenland woonde en werkte. ‘Auke’, zei hij, “als mijn ouders in Limburg bij de Kamerverkiezingen een CDA lijst onder ogen krijgen dan herkennen ze niemand meer op die lijst.” “Hoe kan dat nou?” vroeg ik me af.

“Bij VVD en PvdA zag je hetzelfde patroon. Partijbureaus rekruteerden puur op deskundigheid waarbij regionale spreiding van de volksvertegenwoordigers niet aan de orde was. Gevolg, ook in het politieke domein haakten steeds meer mensen teleurgesteld af. Er bestaat een recent onderzoek van de universiteit van Groningen waaruit blijkt dat er in de Tweede Kamer desondanks best heel veel schriftelijke vragen worden gesteld over de regio’s. Dus wat doet het er toe als die Kamerleden niet uit de regio komen?”

“Tja, dacht ik een beetje sarcastisch, dat klinkt hetzelfde alsof de Kamer vol zit met 120 mannen en dertig vrouwen. En dat de merendeels mannelijke Kamerleden heel veel vragen over de positie en problemen van vrouwen stellen. En dat de onderzoekers vervolgens constateren dat het toch wel meevalt met de aandacht in de Tweede Kamer voor de positie van de vrouw. Ofwel, ondervertegenwoordiging van vrouwen in de Kamer doet er niet toe, mits ook de manlijke leden van de

Kamer maar voldoende vragen stellen over de positie van de vrouw. Daar kun je als politieke partij anno nu allang niet meer mee thuiskomen. Maar zo moet het natuurlijk ook met de regio’s zijn. Het is in de redenering van de onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen kennelijk niet erg, als de regio in de Kamer ondervertegenwoordigd is, mits de Kamer er maar wel vragen over stelt. Daar denk ik dus toch echt anders over.”

"Ik wil graag inhoudelijk met de achterban het gesprek aangaan."

Hij ziet het als zijn eerste taak om binnen OPNL de herkenbaarheid en continuïteit blijvend te versterken. “Over uiterlijk twee jaar zijn er Tweede Kamer verkiezingen. Dan kan het nieuw te vormen kabinet er heel anders uitzien. Wie weet welke rol we dan kunnen spelen. Ondertussen wil ik inhoudelijk met de achterban het gesprek aangaan. Niet altijd eenvoudig door de grote verscheidenheid in regionale opvattingen. Maar toch wil ik proberen accentverschillen in de regio’s waar mogelijk onder een noemer te brengen of, waar nodig juist elkaar de ruimte te geven, met respect voor elkaar. Iedere provincie heeft zijn eigen belangen. Maar we hebben niet allemaal de wijsheid in pacht. Neem een thema als energietransitie. Stel dat we dat als OPNL belangrijk vinden, en dat vinden we, laat dan bijvoorbeeld het wetenschappelijk bureau of onze Statenfracties met dat thema aan de slag gaan. En wil je daarbij samenwerken met andere politieke groeperingen in het land, prima. Wat let je om dat samen te doen?”

Frans Hermans

Senator Auke van der Goot en fractievoorzitter Sijbe Knol

Voorzitter John van Gorp

Lokaal Brabant

+1 zetel

Voorzitter John van Gorp

Als enige partij binnen het OPNL platform met een of meer Statenzetels heeft Lokaal Brabant nu meer zetels dan de vorige periode. De fractie is gegroeid van een naar twee Statenleden. Voorzitter Van Gorp reageert op de vraag wat de verwachtingen van Lokaal Brabant voorafgaande de verkiezingen waren.

“Wij hadden wel door dat BBB het goed zou gaan doen, maar onze eigen inschatting was dat wij op drie misschien wel vier zetels uit zouden moeten kunnen komen. Dat kwam vooral omdat de lokalen het bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen weer sterker waren geworden, maar ook door het gegeven dat wij als Lokaal Brabant steeds meer leden weten te behalen. Daarnaast waren wij overtuigd van onze sterke lijst. Iedereen in Brabant kon op een bekende persoon stemmen.”

“Toen de uitslag eindelijk bekend werd waren wij natuurlijk blij met onze twee zetels. Dat hoorden wij dus pas de dag na de verkiezingen.

Ondanks het geweld van BBB en de opkomst van enkele nieuwe landelijke partijen hebben wij het goed gedaan. Ik ben trots en verheugd”, aldus John van Gorp.

**"Geen Haags verhaal,
stem Lokaal"**

“Onze campagne was succesvol omdat wij veel lokale kandidaten konden presenteren op onze twee kieslijsten en door het gestegen aantal lokale partijen dat bij ons is

aangesloten. Ook onze slogan is goed gevallen. Geen Haags verhaal, stem Lokaal kon op veel complimenten rekenen.”

De voorzitter vervolgt: “We hebben nu twee nieuwe Statenleden, die enthousiast aan de slag zijn gegaan. Het is zelfs nog mogelijk dat we aansluiten bij de coalitie. We gaan ook meteen weer met lokale partijen in gesprek gericht op de verdere groei van onze partij.”

“Onze Statenleden zijn nieuw maar wel al door de wol geverfd in de politiek. De een als wethouder, de ander als voormalig Statenlid. Daarnaast is Wil van Pinxteren adviseur van de fractie, waardoor veel actuele dossierkennis wordt ingebracht. Ons burgerlid is een wethouder uit Bladel en de fractiemedewerker gaat ook door. Daarmee hebben wij een sterk team die Lokaal Brabant de komende vier jaar politiek nog meer op de kaart gaat zetten.”

Fractievoorzitter Marc Oudenhoven

- 58 jaar
- Eerste periode in de Staten van Brabant
- Tevens raadslid in de gemeente Land van Cuijk en zal dit blijven combineren
- Lange politieke carrière sinds 1998, onder anderen wethouder geweest in Boxmeer

“Voor Lokaal Brabant is het van belang dat wij ons netwerk verbreden, dus meer lokale partijen verbinden. Dat is volgens mij de basis van verdere groei. Politiek gezien willen wij de mobiliteit in de kernen terugbrengen, daar is de vorige periode te veel op bezuinigd. Daarnaast moeten we de provincie dichter bij de mensen proberen te brengen, dat zie ik als mijn persoonlijke doel.”

Voorzitter Herre Hof

Provinciaal Belang Fryslân

+1 zetel

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Voorzitter Herre Hof

Voorzitter Herre Hof geeft antwoord op de vraag hoe de verwachtingen waren voor de verkiezingen?

“Onze verwachtingen waren gebaseerd op de laatste gemeenteraadsverkiezingen. Hoe goed hebben de aangesloten partijen het gedaan? Erg goed, dus moeten wij ook met twee zetels in Provinciale Staten kunnen komen. Sommige mensen hadden het zelfs over drie zetels. Vanuit die gedachten ben ik de aangesloten partijen gaan pushen om hun leden te overtuigen om nu op PBF te stemmen, ook in hun eigen belang. Dat verliep eigenlijk allemaal erg goed en positief.”

“Mijn eerste teleurstelling kwam rond de kandidaatstelling van onze lijsttrekker. Hoewel alle partijen de mogelijkheid hadden om iemand naar voren te schuiven kwamen er uiteindelijk slechts twee kandidaten, dat viel mij persoonlijk wat tegen.

Al moet ik ook meteen zeggen dat het hele proces wel democratisch is verlopen. Vervolgens kwam BBB in de aanloop naar de verkiezingen opzetten en dat was mijn tweede teleurstelling. Ik dacht echt dat het voor ons weer mis zou kunnen lopen.”

“Uiteindelijk bleken wij meer stemmen te hebben behaald dan in 2019 en daarmee hebben wij nu een restzetel behaald. Met die uitkomst ben ik natuurlijk heel erg blij. Ik moet daar overigens ook OPNL voor bedanken. Zij hebben ons ondersteund tijdens de gemeenteraadsverkiezingen en nu met de verkiezingen voor Provinciale Staten weer.”

Al met al is de voorzitter van PBF dus een tevreden mens. Dat is logisch als je de recente geschiedenis bekijkt.

“PBF (toen nog onder de naam Gemeentebelangen Fryslân) heeft tot 2011 meerdere Statenleden gehad. De laatste was dhr. Reitse Ketellapper. Tijdens de PS verkiezingen 2011 (de naam Gemeentebelangen Fryslân was inmiddels gewijzigd in Provinciaal Belang Fryslân) werd geen zetel behaald.”

“Het toenmalig bestuur was daarover zo teleurgesteld, dat zij tijdens de eerstvolgende ALV als bestuur zouden aftreden. Als er geen nieuwe kandidaten bestuursleden zich zouden aanmelden, dan de stekker uit PBF zou worden getrokken. In die vergadering hebben zich bestuursleden aangeboden en in de periode 2012 – 2015 is er orde op zaken gesteld met de aangesloten leden. De PS verkiezingen van 2015 kwamen te vroeg en daaraan heeft PBF niet meegedaan. In 2019 lukte het PBF net niet om een zetel te behalen al behaalde de partij nog nooit zoveel stemmen in eerdere verkiezingen. Nu is het dus wel gelukt en zit PBF vanaf 2023 weer in de Provinciale Staten.”

In Fryslân zijn twee partijen lid van OPNL.

Herre Hof: “Uiteraard zijn er verschillen tussen PBF en FNP, maar ook best veel overeenkomsten. De FNP is een regionale partij met afdelingen in de gemeenten. Zij richten zich op de Fryske taal en cultuur en willen graag naar de Tweede Kamer. PBF is een platform van lokale partijen die een gezamenlijke stem willen in de Staten. Ook de link naar een eigen senator is voor onze politici van belang. Ook wij zijn trots op de Friese taal en cultuur, maar wij zijn ook een stukje van Nederland. Als er gasten naar Fryslân komen willen wij die best welkom heten in het Nederlands.”

“Inmiddels hebben de politici van de FNP en van ons overleg met elkaar over samenwerking in de Staten. Sandra is zelf raadslid voor de Eerste Lokale Partij in Drachten en gaat dat combineren met haar Statenlidmaatschap. Daarnaast heeft onze fractievoorzitter Sandra de Jong-Snip een steunfractie opgetuigd. Diverse aangesloten lokale partijen hebben iemand afgevaardigd, in totaal een zestal politici uit evenveel gemeenten. Zij proberen ons Statenlid op alle mogelijke manieren te ondersteunen.”

Na diverse pogingen nu toch weer een Statenlid. Hoe is dat te verklaren?

“Er zijn steeds meer lokale partijen aangesloten bij PBF.

We werken daar nog steeds aan. Bij de PS-verkiezingen in 2019 is Fryslân destijds ingedeeld in vier regio's, te weten NO, NW, ZO en ZW. In het verkiezingsprogramma waren de ingebrachte punten van de lokale aangesloten partijen apart toegevoegd. Dat is volgens mij het begin geweest dat de lokale politiek in Fryslân in 2019 veel stemmen heeft behaald, maar net niet genoeg voor een zetel. In het verkiezingsprogramma van PBF 2023 – 2027 “Lokaal Eerst” zijn punten vanuit de lokale aangesloten partijen in het programma verwerkt, wat nu een zetel heeft opgeleverd. Met een goed campagne team en ondersteuning van de aangesloten lokale partijen is dit succes behaald”, aldus de voorzitter.

Fractievoorzitter Sandra de Jong-Snip

- 46 jaar
- Eerste periode in Provinciale Staten
- Sinds 2010 raadslid voor ELP (Eerste Lokale Partij) in Smallingerland

De fractievoorzitter van PBF heeft een helder doel:

“Ik wil dat alle besluiten die genomen gaan worden in onze provincie worden genomen met het belang van onze gemeenten in het achterhoofd. Het zou ideaal zijn als de provincie de globale regels aangeeft, maar daarbij de gemeenten de vrijheid geeft voor een eigen invulling.”

“Momenteel heb ik een commissielid en ben ik bezig met de inrichting van de steunfractie. Mogelijk dat daar straks nog een fractiemedewerker bij komt, maar ik heb nu de handen vol aan het opzetten van een stichting voor de fractie.”

Voorzitter Wout Jansen

Sterk Lokaal Flevoland

+1 zetel

Voorzitter Wout Jansen

Voorzitter Wout Jansen van Sterk Lokaal Flevoland was voor de verkiezingen redelijk zeker van zijn zaak.

“Wij zijn uitgegaan van twee zetels. Omdat wij in vijf van de zes gemeenten in Flevoland een aangesloten lokale partij hebben, maar ook omdat wij merkten dat hier echt behoefte is aan onafhankelijke politiek. Ook tijdens de campagne

kregen wij veel goede reacties. Zowel op de campagne alsook op de samenstelling van de lijst. Op die lijst stonden namelijk politici uit alle zes de gemeenten. Iedereen kon dus op een ‘eigen’ bekende politicus stemmen.”

De voorzitter vervolgt: “De uitslag, een zetel, viel in eerste instantie wat tegen. Maar toen wij er even over hadden nagedacht waren we toch wel tevreden. We hadden in Flevoland ook last van de sterke opkomst van BBB en toch hebben wij als partij ook gezegevierd. Dat is niet niks voor een partij die helemaal nieuw is. Dit was onze eerste poging en die is meteen geslaagd. Laten we voor de toekomst maar kijken naar een groei naar twee zetels. Wie weet wat er daarna nog voor Sterk Lokaal Flevoland in het vat zit. Persoonlijk ben ik in ieder geval erg trots op ons resultaat. Zeker in de wetenschap dat wij de enige nieuwe onafhankelijke partij zijn die nu een zetel heeft behaald.”

“Onze campagne is bewust gericht op alle gemeenten in onze provincie. We zijn zelfs nog met een grote bus langs alle gemeenten gegaan en hebben flyers uitgedeeld. We hebben natuurlijk veel meer gedaan, denk aan advertenties, grote borden langs de wegen en meer van dat spul. Niet goedkoop, maar wel broodnodig volgens mij. Bij gebrek aan initiatief hebben wij zelf twee politieke markten georganiseerd, waarvoor we overigens van diverse partijen complimenten hebben ontvangen.”

“Inhoudelijk hebben wij ingezet op het tegenhouden van de nieuwe pensioenwet. Onder verwijzing naar onze eigen senator in de Eerste Kamer en met veel steunbetuigingen van de wat oudere mensen in Flevoland. Ook 50Plus heeft hierop gereageerd en ik kon merken dat zij het jammer vonden dat zij niet zelf actiever op dit onderwerp zijn gesprongen. Wat ze ook niet zo leuk vonden was het feit dat wij Henk Krol op onze lijst hadden staan. Een beetje steken in een campagne mag best van mij. Daar wordt het meestal ook wat lossier en leuker van. Al met al ben ik als voorzitter blij met het resultaat en trots op alle mensen die hieraan hebben meegewerkt, dus ook op het OPNL platform.”

“Nu zijn wij aan de slag met de lijsttrekker als Statenlid en de nummer twee van de lijst als burgerlid. Inmiddels zijn er nog een burgerlid, een secretaris, een penningmeester en twee fractieondersteuners begonnen. Een complete fractie dus, waarmee we de komende tijd aan de weg willen timmeren in Flevoland. De eerste taak is het inlezen van de bestaande dossiers en dat is behoorlijk veel werk.”

“Het bestuur kan dit succes gebruiken om de partij verder te laten groeien en om kenbaar te maken dat onze Statenfractie de belangenbehartiger van de lokale partijen kan en wil zijn”, sluit de voorzitter af.

Fractievoorzitter Wout Jansen

- 70 jaar
- Tweede periode in Staten (van 2015 tot 2019 als onafhankelijke kandidaat)
- Raadslid voor Mooi Lelystad (probeert dit met Statenlidmaatschap te combineren)
- Lid van de Steunfractie OPNL.

“Ik heb het voorstel gedaan om in Flevoland te werken met een Statenakkoord. Dat is een prima manier om alle partijen mee te laten praten en bovendien wordt er beter en prettiger samengewerkt als er geen coalitie tegenover een oppositie staat. Momenteel probeert men een traditionele coalitie te bouwen, uiteraard met BBB. Mocht dat niet lukken, dan komt mijn voorstel alsnog aan de orde.”

Voorzitter John Uffels

Sterk Lokaal Drenthe

1 zetel

Voorzitter John Uffels

“In de campagne gingen wij uit van twee of drie zetels. Eigenlijk van drie. Noem het hoop, maar wel gebaseerd op een aantal zaken die wij in de aanloop naar de verkiezingen hebben waargenomen”, aldus de voorzitter.

“Wij gingen er van uit dat er een flinke, positieve spin-off van de gemeentelijke verkiezingen zou uitgaan. Groei van de lokale partijen zou ook moeten leiden naar groei in de provincie. Daarnaast hadden wij in tien van de twaalf gemeenten in Drenthe kandidaten op onze lijst.”

Op de vraag wat het meest ‘eigen’ onderdeel van de campagne van Sterk Lokaal Drenthe in de campagne was volgt een snel antwoord. “Wat ons van andere partijen onderscheidde was het onderwerp leefbaarheid in de eigen omgeving. We zijn bewust niet ingegaan op landelijke thema’s, maar hielden het dicht bij onze inwoners. Dorpshuizen, voorzieningen en leefbaarheid.”

“De verkiezingen werden helaas beheerst door een landelijk fenomeen. Caroline van der Plas bleek een Haagse magneet met een verpletterende uitslag tot gevolg. Dat zorgde bij mij voor een dubbel gevoel. Enerzijds heel jammer dat het Nederlandse volk niet consistent is in haar keuzes. De waan van de dag is de reden waarom BBB zo kon groeien. Anderzijds ben ik blij dat we in ieder geval onze zetel in de provincie hebben weten te behouden.”

John Uffels vervolgt: “Het is opvallend dat BBB in alle provincies weet te winnen, terwijl ze niet eens een programma hebben. Ze roepen nu een aantal onderwerpen waar wij als Sterk Lokaal Drenthe al jaren voor strijden. Hadden die mensen maar op ons gestemd. Nu zijn de verhoudingen in de Staten van

Drenthe helemaal scheef. Maar liefst zeventien zetels voor BBB. De eerst volgende partij heeft er slechts vier. Dat zorgt er ook voor dat veel ervaring uit de Staten is weggestroomd. Een deel van de zeventien BBB-ers zijn mensen zonder ervaring in de politiek. Onwetendheid is volgens mij niet goed voor ons provinciebestuur.”

“Aan de andere kant zijn onze mensen enthousiast. We werken nu met commissieleden, die in de twee commissievergaderingen mogen meepraten. Tijdens de Statenvergaderingen mag uitsluitend ons Statenlid van zich doen horen. Onze fractie bestaat dus feitelijk uit drie personen. Fractie leider Alfred Schoenmaker is aan zijn tweede periode begonnen. Een van de commissieleden is een ex wethouder, de ander een raadslid.”

“Het gegeven dat de standpunten van BBB gedeeltelijk dicht bij die van ons liggen, maakt het mogelijk om een aantal zaken voor onze inwoners binnen te halen. Vooral op sociaaleconomisch gebied. Met de zeventien zetels van BBB erbij kan onze fractie veel initiatieven via moties realiseren. Dat is dan wel weer mooi.”

Fractie voorzitter Alfred Schoenmaker

- 53 jaar
- Tweede periode in de Staten van Drenthe
- Raadslid in Westerveld, voor Duurzaam Sterk Westerveld, blijft dit combineren

“Wat ik vooral wil bereiden is dat wij het lokale geluid in de Staten van Drenthe goed laten horen. Wij zijn een platform dat werkt aan binding en samenwerking. In de Staten richt ik mij vooral op het onderwerp leefbaarheid. Maar ook op het ondersteunen van onze gemeenten om die leefbaarheid te kunnen blijven aanbieden aan onze inwoners.”

Voorzitter Wiel Hoenen

Lokaal-Limburg

2 zetels

Voorzitter Wiel Hoenen

De voorzitter van Lokaal-Limburg vertelt over de verwachtingen tijdens de campagne: “Wij gingen uit van drie zetels, dus een zetel winst. Dat kwam omdat wij het aantal aangesloten partijen hadden weten te verdubbelen van tien naar twintig en daarmee ook een betere spreiding over Limburg hadden. Daarnaast hadden wij een grote partij uit Roermond over de streep getrokken, waar wij ook hoge verwachtingen van hadden.”

“De uitslag laat zien dat wij onze twee zetels hebben behouden, maar geen winst hebben weten te behalen. De invloed van BBB was ook in Limburg behoorlijk voelbaar met 10 van de 47 zetels. Als partij zijn we redelijk tevreden met het behoud van onze zetels, maar persoonlijk ben ik teleurgesteld. Ondanks het feit dat we iets meer stemmen hebben behaald dan vier jaar geleden.”

Lokaal-Limburg stemt haar campagne al enige tijd af op de Lokale Helden.

“De lokale politici die goed hebben gescoord bij de gemeentelijke verkiezingen. Via de aangesloten leden komen wij met enig zoekwerk bij onze Lokale Helden uit. Die krijgen van ons het ‘alleenrecht’ in hun gemeente. Zij voeren daar campagne en niemand anders, dus ook de lijsttrekkers niet. Bovendien ondersteunen wij onze Lokale Helden met campagne-materiaal. Van de betrokken partijen wordt verwacht dat zij hun kandidaat ondersteunen, vooral op het gebied van zichtbaarheid in de eigen gemeente. Daarnaast werken wij met twee lijsttrekkers, een voor de kieslijst Noord en een voor Zuid.”

LOKAAL-LIMBURG

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

“Zo brengen wij de lijsttrekkers nog dichterbij hun achterban. Nu zijn we als bestuur weer gestart om de witte vlekken in Limburg in te gaan kleuren. Het worden er steeds minder, maar ook die laatste willen we graag binnen halen. Daarmee wordt ons platform van onafhankelijke politiek nog sterker en maken we kans om bij de volgende verkiezingen wel een stap te kunnen zetten.”

Vervolgens vertelt Wiel Hoenen over de huidige politieke situatie in Limburg.

“Wij hebben wederom twee Statenleden. Fractie leider Raimond Franssen is aan zijn derde periode begonnen en Dré Peters is nieuw als Statenlid. Wel heeft Dré al heel veel ervaring als raadslid in Roermond. Daarnaast hebben wij twee burgercommissieleden. Leon Franssen doet dit werk voor de tweede periode, Hub Schoenmakers is nieuw. Zij functioneren in de diverse commissies. Tot slot kent de fractie nog twee fractie-assistenten, waarmee het totaal aantal fractieleden op zes uitkomt. Ze zijn net begonnen, maar volgens mij hebben wij een sterke fractie met een mooie mengeling van ervaring en enthousiasme.”

Fractievoorzitter Raimond Franssen

- 62 jaar
- Derde periode Statenlid
- Al 22 jaar raadslid en fractievoorzitter in Voerendaal

“De komende vier jaar zet de fractie van Lokaal-Limburg vooral in op aandacht voor de sociale samenhang, internationaal OV en waterbeheer. Wij gaan proberen om via moties en amendementen onze doelen te behalen. Dat doen wij vanuit de oppositie, maar altijd op de inhoud en volgens de menselijke maat.”

Voorzitter Marien Weststrate

Partij voor Zeeland

2 zetels

Voorzitter Marien Weststrate

“De verwachtingen op alle vlakken, dus Provinciaal en Waterschap, was dat wij een of twee zetels zouden verliezen. Met name de opmars van BBB baarde ons zorgen. Als je met mensen sprak, ook in het eigen dorp, dan merkte je dat het echt leefde, die onvrede en maatschappelijke onrust.” zegt Marien Weststrate.

Marien heeft de campagne grotendeels zelf geleid, op zijn bekende ietwat eigengereide wijze. De voorzitter hierover:

“We moesten iets bedenken om BBB tegen te houden. Daar hebben wij ook wel wat op gevonden, al moet ik zeggen dat onze campagne niet mogelijk was geweest zonder de financiële steun van OPNL. We konden daardoor echt uitpakken met een groots opgezette campagne waarmee we in heel Zeeland flink op de trom hebben geslagen.”

“Bushokjes, advertenties in lokale kranten, folders, huis-aan-huis bladen, van alles hebben wij ingezet. Met een heldere boodschap. Partij voor Zeeland gaat niet voor een revolutie, wij gaan voor een gezond Nederland en een gezonde provincie. Onze leus was ook helder ‘Stem Zeeuws!’ Wij keken dus bewust naar het belang van Zeeland en konden daardoor tegengas bieden aan BBB.”

Onderdeel van de campagne van Partij voor Zeeland was bijgaande cartoon die nogal wat stof heeft doen oplaaien. Marien Weststrate:

“Wij hadden twee zetels in Provinciale Staten en vier in het Waterschap. En die hebben we allemaal weten te behouden. Dat voelt voor mij als een overwinning. Je ziet dat er echt een voedingsbodem is voor lokale, onafhankelijke politiek, anders hadden wij onze twee zetels niet behouden.”

**Partij voor
Zeeland**

STANDVASTIG • DUIDELIJK • DAADKRACHTIG

STEM ZEEUWS

Fractievoorzitter Francois Babijn

- 62 jaar
- Derde periode in Staten
- Sinds een paar periodes raadslid in Sluis

"Ik zet volledig in op een betaalbare energie-transitie voor iedereen. Daar zijn kerncentrales voor nodig, mogelijk straks Thoriumcentrales. Dat is iets dat wij op de agenda gekregen hebben in Zeeland en waar steeds meer animo voor is."

"Maar we moeten ook kijken naar de bestaande infrastructuur onder de grond. Daar moet veel aan gebeuren als we straks meer elektra gaan gebruiken. En de afhankelijkheid van het buitenland kunnen we verder terugdringen door groene waterstof bij te mengen bij ons gas. Energie moet betaalbaar zijn voor iedereen."

Voorzitter Jan Arendz

Fryske Nasjonale Partij

4 zetels

Voorzitter Jan Arendz

Jan Arendz is de voorzitter van de FNP, de Fryske Nasjonale Partij. Hij begint het verhaal over de verwachtingen voor de verkiezingen met een terugblik op het jubileumfeest begin dit jaar. “Wij vierden dat de partij 61 jaar bestaat. Dat is wat bijzonder, maar het 60 jarig jubileum konden wij vanwege corona niet vieren.”

“De stemming tijdens en na het feest was erg positief. Wij dachten door te kunnen groeien van vier zetels naar zeker vijf, misschien zes Statenzetels. Dat is ook niet onlogisch gezien het succes dat wij bij de gemeenteraadsverkiezingen hadden behaald (49 raadsleden en 10 wethouders). Maar hoe dichter naar de verkiezingsdag, des te luider werden de geluiden rondom BBB. Meer dan ooit zijn de provinciale verkiezingen gekaapt door de landelijke politiek.”

De uitslag van de verkiezingen liet zien dat FNP op vier zetels bleef staan. Hoe werd dat onthaald?

Jan Arendz: “We zijn uiteindelijk wel gegroeid in het aantal stemmen, maar we komen dus uit op vier zetels. We waren daar uiteindelijk niet ongelukkig mee. Wat wel tegenviel was de boodschap dat wij deze keer niet mee konden doen in de coalitie. Dat viel tegen, na twaalf, volgens mij, succesvolle jaren.”

“Er is gekozen voor andere partners, terwijl wij meer zetels hebben en dus voor een stabielere coalitie hadden kunnen zorgen. Als plattelandspartij en qua programma staan wij dichter bij BBB, veel dichter dan bijvoorbeeld PvdA. Maar goed, in de rol als oppositiepartij komen er nieuwe kansen. De fractie kennende wordt die kans met beide

handen aangegrepen. De knop is omgezet, Fryslân gaat nog veel horen van de FNP. Terugkijkend stelt de voorzitter vast dat een genuanceerd geluid soms lastig is in verkiezingstijd.”

“Het verhaal over de wolf is wellicht bekend. Wij wilden een motie niet ondertekenen omdat die oproep om de wolf ‘af te schieten’. Dat mag gewoon niet van Brussel, vandaar ons betoog om eerst een uitzonderingspositie in Brussel af te dwingen. Maar veel mensen horen dat niet, die zagen de FNP als partij die voor de wolf was. Ik denk overigens niet dat dit ons erg heeft geschaad. Het ging in ieder geval over de FNP in de media.”

“Wat wel blijft hangen bij ons is dat wij van alle partijen in onze provincie de FNP het meest zichtbaar was. Niet alleen Sijbe Knol op nationale televisie tijdens het debat, maar ook het feit dat 42% van de mensen in Fryslân FNP hebben gezien via sociale media”, sluit voorzitter Fryske Nasjonale Partij zijn reactie af.

Fractievoorzitter Sijbe Knol

- 32 jaar
- Tweede periodes in de Staten van Fryslân
- Voorheen raadslid, vervangend bestuurslid bij de Europese Vrije Alliantie

“Ons doel is duidelijk; het onversneden regionale geluid laten horen.”

Voorzitter Ger Klein

Groninger Belang

3 zetels

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Voorzitter Ger Klein

Hoewel Groninger Belang pas acht jaar bestaat heeft de partij er al twee succesvolle periodes in de Groningse Staten opzitten, steeds met drie Statenzetels.

Voorzitter Ger Klein geeft aan dat de verwachtingen voor de verkiezingen hoog gespannen waren.

“Wij dachten deze keer door te kunnen groeien naar vier of misschien wel vijf zetels. Maar ja, toen hadden wij nog geen idee over de enorme opkomst van BBB. Wij verwachtten groei omdat onze campagne gebruik heeft gemaakt van de betrokkenheid tussen de vele lokale wethouders en raadsleden en onze provinciale partij. Vanuit die verbondenheid verwachten wij te kunnen groeien.”

“De uitslag was erg duidelijk, ook in Groningen. BBB is de absolute winnaar en dat heeft ons en veel andere partijen flink wat stemmen gekost. Wij mogen heel tevreden zijn met een gestabiliseerd aantal zetels. Bovendien praten wij mee over de coalitievorming in Groningen.”

De voorzitter: “We kunnen spreken over een geslaagde campagne. De verbinding tussen de lokale partijen en Groninger Belang was de kern van onze communicatie. Via commercials, bushokjes en sandwichborden is die boodschap uitgedragen en dat heeft prima gewerkt.”

“We zitten nu aan de onderhandelingstafel en kunnen wellicht een gedeputeerde leveren, dat zou toch weer een stap vooruit zijn. Onze kandidaat is Bram Schmaal, dat is publiekelijk wel bekend. Over de uitkomst van de onderhandelingen valt nog niets te zeggen. Ik ga ervan uit dat we straks in het college zitten en dan kan de conclusie niet anders zijn dan dat Groninger Belang het goed heeft gedaan”, aldus Ger Klein.

Fractievoorzitter Bram Schmaal

- 51 jaar
- Derde periode in de Staten, is ook medeoprichter van Groninger Belang
- Voorheen ook raadslid geweest voor Gemeente Belangen Veendam.

“Wij willen zitting nemen in het college en vervolgens de gemeenten beter in positie brengen. Ook Provinciale Staten willen wij de ruimte geven om gezamenlijk beleid te kunnen maken. Alle plannen moeten realistisch zijn, wij zijn een nuchtere partij en onze politici staan met beide benen op de vloer.”

Waarom is het LPG niet gelukt?

Lokale Partijen Gelderland geen zetels

Lokale Partijen
Gelderland

Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

Voorzitter Ed Goossens

Bijna, maar net niet genoeg...

“De PS verkiezingen zitten er al weer een paar maanden op en ik wil ons kernteam en alle personen op de kieslijst nogmaals zeer bedanken voor hun inzet en enthousiasme de afgelopen maanden. Ook zijn we trots dat aanzienlijk meer mensen ons hebben gevonden, ondanks dat er een ‘aardverschuiving’ plaats vond.”

“Het was nog best spannend begin 2022 of wij als Lokale Partijen Gelderland mee zouden doen. Enerzijds vanwege de bestuurlijke onderbezetting, een verouderde website en nog geen kandidaten en programma. Het bestaan van een provinciale partij zonder zetel is zwaar. Toch hebben secretaris Sent Wierda en ondergetekende midden vorig jaar alles op alles gezet om opnieuw mee te doen en ons hier tweehonderd procent voor ingezet.”

“Naast een voldoende gevulde campagnekas, daadkracht, goede moed, hoop en OPNL ondersteuning stond er op enig moment een nieuwe professionele website, een diverse kieslijst en lag er een gedragen verkiezingsprogramma. Alles net op tijd klaar om formeel weer mee te doen aan de Gelderse PS verkiezingen. Uiteindelijk hebben wij gezamenlijk onze lijsttrekker, Lara Minnaard, gekozen en die is vervolgens de politieke kar met haar kernteam gaan trekken. We namen deel aan vele debatten, ontvingen uitnodigingen voor TV en radio en natuurlijk waren we prominent te vinden op diverse stemwijzers.

Ons netwerk is in meerdere opzichten positief uitgebreid en de sfeer met andere partijen was tijdens de verkiezingen open en gemoedelijk. In aanloop werden we door Ipsos in de eerste peilingen zelfs getipt op twee zetels. Heerlijk gevoel natuurlijk. Het bleef ontiegelijk spannend tijdens het tellen van de stemmen, maar een zetel bleek er net niet in te zitten. We zijn t.o.v. de vorige PS verkiezingen weliswaar gegroeid van 11.053 naar 16.512 stemmen, maar helaas kwamen we bij deze hoge opkomst amper zeven stemmen per gemeente te kort. Gelderland heeft 51 gemeenten.”

“Wrang en zuur. Dat zeker. Maar anderzijds is opnieuw gebleken dat LPG nog steeds een terechte kandidaat is voor een zetel in de Gelderse Staten. Dus, starten wij met een permanente campagne. Het is van belang niet achterover te leunen de komende vier jaar!

Waarom is het U26 gemeenten niet gelukt?

U26 Gemeenten geen zetels

Voorzitter Roy Luca

“Wij hebben hier de BBB bom over ons heen gehad, dat is de voornaamste reden dat we het niet gehaald hebben. Daarnaast zie je ook hier in Utrecht dat de landelijke partijen de publiciteit voor zich opeisen. Het lijkt wel of de inwoners helemaal niet willen weten wat er in hun provincie speelt.”

“Wat ik zeker weet is dat het niet aan onze campagne of aan onze medewerkers-vrijwilligers heeft gelegen. Die hebben erg hun best gedaan en daar is ook positief commentaar op gekomen.”

“Naar de toekomst kijkend denk ik dat we binnen het OPNL platform serieus naar onze positionering moeten kijken. Volgens mij moeten we ook naar de Tweede Kamer, het liefst met vertegenwoordigers vanuit de provincies of misschien per regio. Dat is de enige manier om je landelijk in de kijker te spelen.”

Waarom is het OPNH niet gelukt?

OPNH geen zetels

Voorzitter Peter van der Heijde

“In Noord-Holland hebben 23 partijen deelgenomen, waaronder een flink aantal onafhankelijke zoals Code Oranje en de Waterschapspartij. Ik denk dat dit een van de redenen is. Je haalt allemaal een aantal stemmen, maar uiteindelijk komt geen van die zes partijen in de Staten. Daarnaast heeft BBB ook hier flink huisgehouden.”

“Er stond ook nog een heel vervelend stuk in de krant met een kop ‘Het beste partijprogramma’ en de conclusie dat OPNH het toch niet zou halen. Het voortijdig stoppen van de busreclame hielp natuurlijk ook niet mee.”

“Wij hebben ons uiterste best gedaan, met veel inzet van vrijwilligers, maar helaas zonder het gewenste resultaat.”

ONAFHANKELIJKE POLITIEK NEDERLAND

de Kracht van de Regio

De volgende Provinciale Politieke Partijen zijn aangesloten bij het OPNL platform
en bieden een platform voor onafhankelijke politiek in de eigen provincie.

**LOKAAL
BRABANT**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKAAL-BRABANT.NL

**FD
FP**
Fryslân

WWW.FNP.FRI

LOKAAL-LIMBURG
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKAAL-LIMBURG.NL

**Groninger
Belang**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

GRONINGERBELANG.NL

**Partij voor
Zeeland**
De kracht van de regio!

PARTIJVOORZEELAND.NL

**Provinciaal Belang
Fryslân**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

PROVINCIAALBELANGFRIESLAND.NL

**STERK
LOKAAL
DRENTHÉ**

STERKLOKAAL.NL

**Sterk Lokaal
FLEVOLAND**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

STERKLOKAALFLEVOLAND.NL

OPZH
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

WWW.OP-ZH.NL

Onafhankelijke Politiek-NH
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

ONAFHANKELIJKEPOLITIEK-NH.NL

**Lokale Partijen
Gelderland**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKALEPARTIJENGELDERLAND.NL

**U26
GEMEENTEN**
PROVINCIAAL LOKAAL
UTRECHT
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

U26GEMEENTEN.NL

Magazine Wetenschappelijk Bureau Onafhankelijke Politiek Nederland

LOCOMOTIE

*Verslag van boek 15
uit de WB boekenreeks*

NIEUW BELEID WB

**"EERST DE BASIS VERSTERKEN,
DAN ZORGEN VOOR VERDERE GROEI"**

BESTUUR OPNL

**"AAN REGIONALE ACHTERUITGANG ZIJN
ACHTERENVOLGENDE KABINETTEN DEBET"**

**ONAFHANKELIJKE
POLITIEK NEDERLAND**
Wetenschappelijk Bureau

83

november 2023

Voorwoord

Geachte lezers,

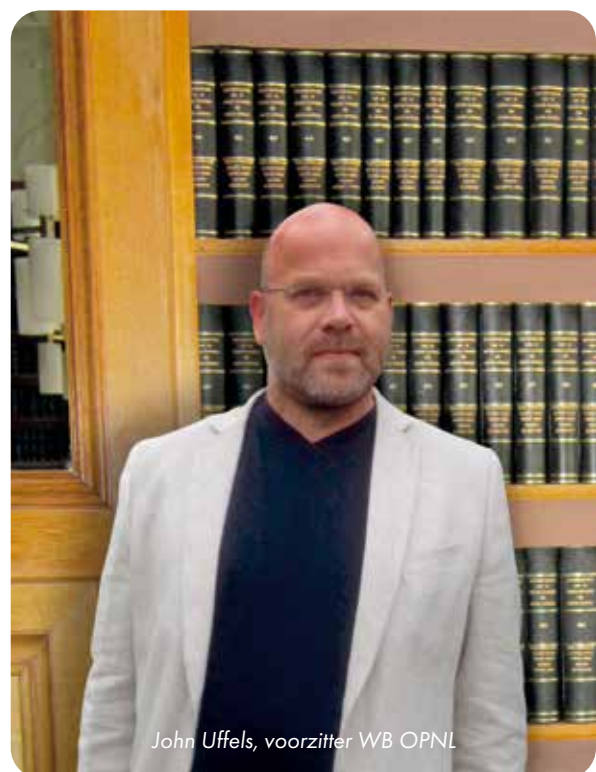
De nieuwe uitgave van Locomotie is weer op uw deurmat gevallen. Ons magazine komt tweemaal per jaar uit en geeft u inzicht in de vele activiteiten waar het Wetenschappelijk Bureau van OPNL mee bezig is. Maar Locomotie geeft ook informatie waarvan wij als redactiecommissie vinden dat die belangrijk is voor u.

In dit nummer ook weer aandacht voor de boekwerkjes uit de WB boekenreeks. En een uitgebreid artikel over de nieuwe beleidsvisie van het Wetenschappelijk Bureau.

Daarnaast een artikel over de toekomstvisie van het algemeen bestuur van OPNL en natuurlijk een interview met onze senator.

Bij OPNL draait het in de kern om het begrip 'Van onderop'. Dat wil dus zeggen dat u een belangrijke rol speelt. U kunt onderzoeksaanvragen doen bij het Wetenschappelijk Bureau, maar u kunt ook onderwerpen aandragen voor dit blad. Dat doet u door het sturen van een mailtje naar de redactie (info@opnl.nl ter attentie van redactie Locomotie).

John Uffels, voorzitter WB OPNL

John Uffels, voorzitter WB OPNL

Colofon

Uitgever

Locomotie is een uitgave van het Wetenschappelijk Bureau Onafhankelijke Politiek Nederland (OPNL).

Redactieraad

John Uffels
Sybren Singelsma
Walter Lennertz

Hoofdredacteur

Chris Tiekstra

Fotografie

Amrut Sijbolts
Studio Cyril
T-Force
OPNL archief e.a.

Vormgeving

T-Force Communicatieburo

Drukwerk

Drukkerij Roelofs

Oplage

4.000 exemplaren

Redactieadres

info@opnl.nl of
06 - 53 25 98 97

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

© Wetenschappelijk Bureau OPNL.
November 2023.

Inhoudsopgave

- 3 Nieuw beleid WB**
Voorzitter Wetenschappelijk Bureau
- 6 'Eerste de basis versterken, dan zorgen voor verdere groei'**
OPNL voorzitter Sybren Singelsma
- 11 Bestuur OPNL**
Nieuwe gezichten
- 12 'Aan regionale achteruitgang zijn achtereenvolgende kabinetten debet'**
Senator Auke van der Goot
- 16 Stikstof en Natura 2000
Wat is de relatie?**
WB Boekenreeks nummer 15

Voorzitter Wetenschappelijk Bureau

Nieuw beleid WB

Conform de statuten is het OPNL bestuur na de verkiezingen van dit jaar afgetreden. Een deel van het zittende bestuur is wederom door de Ledenraad benoemd in het Algemeen Bestuur. De overige AB leden zijn nieuw. Binnen OPNL is het gebruikelijk dat de leden van het AB ook zitting hebben in het Wetenschappelijk Bureau. Deze, formeel geheel zelfstandige stichting, kent dus dezelfde secretaris en penningmeesters als het Algemeen Bestuur OPNL.

De voorzitter van het WB wordt om de vier jaar gekozen door het bestuur van WB. John Uffels stelde zich kandidaat. “Ik loop al even mee en volgens mij is de positie van het Wetenschappelijk Bureau anders dan bij andere partijen. Die zitten in Tweede- en Eerste Kamer en maken dus beleid. OPNL heeft een andere positie omdat wij alleen in de Eerste Kamer zitten.”

Vanuit die visie heeft John Uffels zich kandidaat gesteld voor het voorzitterschap WB en is hij als zodanig ook benoemd. Hij geeft aan wat hij de komende jaren anders wil gaan doen.

“Wij zouden ons vooral moeten toespitsen op het in kaart brengen van verklaringen voor de kloof tussen ons succes bij lokale verkiezingen en ons onvermogen om dat te vertalen richting Provinciale Staten. Door gericht wetenschappelijk onderzoek zouden wij meer inzicht moeten krijgen in de beweegredenen hiervoor.

Voorzitter WB OPNL, John Uffels

Visie WB OPNL

Wij ondersteunen de uitgangspunten van OPNL zijnde “Politiek van onderop en dicht bij de burgers”.

Wij doen dit via wetenschappelijk onderzoek op instigatie van onze fractie en/of partij.

Daarnaast doen wij, vanuit de onafhankelijke politiek, een bijdrage aan het brede maatschappelijke debat.

Eigenlijk willen wij weten waarom en hoe de kiezers hun afwegingen maken. Je zou het ook anders kunnen zeggen, ik wil meehelpen om de onafhankelijke politiek in het algemeen en OPNL in het bijzonder verder te versterken.”

Nieuw beleid

De nieuwe voorzitter heeft zijn visie overgebracht op zijn overige bestuursleden. Vervolgens moest er beleid komen en een plan van aanpak. Een uitgebreide discussie binnen het Wetenschappelijk Bureau heeft uiteindelijk een geheel nieuw beleid opgeleverd.

John Uffels: “Het doel van het nieuwe beleid van het Wetenschappelijk Bureau OPNL is het faciliteren van een verdere groei van de onafhankelijke politiek. Daarbij is het WB gericht op de wetenschappelijke ondersteuning van het politieke proces voor zowel de fractie, de partij en meer in het algemeen het brede maatschappelijke debat. Voor mij is het uitgangspunt van alle handelingen van het Wetenschappelijk Bureau gelegen in het uitgangspunt van OPNL; politiek van onderop en dicht bij de burgers.”

“Waar is behoefte aan en waarvoor bestaat een breed draagvlak? Dat moet volgens mij het uitgangspunt van onze onderzoeken zijn. En dat draagvlak kun je bijvoorbeeld heel snel via een digitale email consultatie vaststellen. Of niet natuurlijk, maar dan is het ook duidelijk.”

De voorzitter vervolgt: “Persoonlijk zou bij een email consultatie ook de mening van de complete achterban, dus naast de provinciale ook de aangesloten lokale partijen, gevraagd mogen worden. Dat doet het meeste recht aan de slogan ‘van onderop’.”

“Ik wil wel meteen duidelijk maken dat dit niet geldt voor onderzoeken en symposia die worden aangevraagd vanuit de fractie. Dan moet je als WB kiezen voor een dienstverlenende houding en zorgen dat de vragen van de fractie snel en effectief beantwoord worden.”

“Ons nieuwe beleid betekent overigens niet dat we ontevreden zijn over de activiteiten van het WB in het verleden”, zegt John Uffels. “Er is veel werk verzet, maar de tijden zijn veranderd. Ook wij moeten andere keuzes maken en nieuwe wegen inslaan.”

“Het wil ook niet zegen dat we helemaal stoppen met de WB boekenreeks. Dit is een uiterst succesvolle formule gebleken, waarmee we in het verleden een 15-tal interessante boekwerkjes hebben kunnen produceren. Gericht op de raadsleden en statenleden in onze achterban en gebaseerd op degelijk wetenschappelijk onderzoek. En zonder een bepaalde keuzerichting op te dringen.

Missie WB OPNL

Wij zijn gericht op een verdere groei van de onafhankelijke politiek in Nederland, op basis van gedegen wetenschappelijk onderzoek, succesvolle symposia en andere middelen die opportuun worden geacht.

Wij steunen daarbij op de vier kernwaarden van OPNL (Democratie, Onafhankelijk, Duurzaam, Integriteit).

**ONAFHANKELIJKE
POLITIEK NEDERLAND**
Wetenschappelijk Bureau

De boekenreeks geeft onafhankelijke informatie, wetenschappelijk getoetst en begrijpelijk geformuleerd. Ik kan me heel goed voorstellen dat we ook de komende periode af en toe nog een nieuw boekje kunnen toevoegen aan de WB boekenreeks.”

Opdrachten

“Ik nodig alle aangesloten leden uit om hun wensen voor een wetenschappelijk onderzoek bij ons in te dienen. Wij beoordelen de aanvraag en kijken wat de beste weg zou zijn. Daarbij zullen wij steeds in overleg met de aanvragers blijven, maar zelf het werk verzetten. Een heldere probleemstelling maken en deze voorleggen aan een aantal onderzoeksinstituten om te komen tot de juiste keuze. Daarna uitvoering van het onderzoek en tot slot een presentatie. Als een boekje, als een wetenschappelijk artikel in *Locomotie*, of als onderwerp van een symposium. Eigenlijk is alles mogelijk en wordt vooraf niets uitgesloten.”

De voorzitter vervolgt met een toelichting op het eerste onderzoek dat binnenkort in opdracht wordt gegeven. “Ik wilde bij mijn aantreden vooral gaan opereren op basis van kennis. Daarom vond ik het noodzakelijk om als eerste onderzoek te laten kijken naar een aantal essentiële vraagstukken voor OPNL.

Daarom heb ik aan Enneüs marktonderzoeksbureau gevraagd om een projectvoorstel en offerte te maken. Zij gaan een kiezersonderzoek voor ons uitvoeren.”

Het kiezersonderzoek moet antwoord geven op de vraag wat potentiële kiezers beweegt om al dan niet op een lokale of regionale partij te kiezen, waarbij onderscheidt wordt gemaakt tussen kiezers die nu al lokaal stemmen en zij die dat nog niet doen. Ook wordt navraag gedaan naar de thema's die kiezers belangrijk vinden.

“Ik denk dat de uitkomsten van dit onderzoek een soort basis, een soort nulmeting voor ons zullen vormen. Het zal ons als WB en als OPNL inzicht geven in wie onze kiezers zijn en wat hun overwegingen daarbij zijn. Ik ben benieuwd en verwacht dat het onderzoek voor de zomer van 2024 wordt opgeleverd. Vervolgens kunnen we verder aan de slag, op basis van dit kiezersonderzoek en het vastgestelde nieuwe beleid. Op weg naar een verdere groei van de onafhankelijke politiek. Ik heb er in ieder geval heel veel zin in.”

John Uffels

John Uffels (1964, Amsterdam) woont sinds 2008 in Drenthe. Daar is hij voorzitter van de provinciale onafhankelijke partij Sterk Lokaal Drenthe. Deze partij heeft een statenlid en elf wethouders. Daarmee is Sterk Lokaal Drenthe vertegenwoordigd in elf van de twaalf steden in Drenthe.

Vanuit Drenthe is hij niet alleen sinds 2015 de man in het Algemeen Bestuur van OPNL, hij zit al die tijd ook in het bestuur van het Wetenschappelijk Bureau OPNL.

“Eerst de basis versterken, dan zorgen voor verdere groei”

Voorzitter Sybren Singelsma

“In de eerste maanden van mijn kennismakingen met het bestuur van OPNL leek alles vrij goed geregeld te zijn. Er werd maandelijks overlegd en er zat een vertegenwoordiging van alle aangesloten partijen in het bestuur. Dat laatste zie je niet altijd en overal”, aldus Sybren Singelsma.

De voorzitter vervolgt: “Maar bij nadere beschouwing bleek dat de werkwijze eigenlijk niet voldoende was gedocumenteerd. Vanuit mijn achtergrond en ervaringen met het besturen van verenigingen en mijn jobs in Brussel bij het Europese Comité van de Regio’s wilde ik zorgen dat OPNL ook echt klaar was voor de toekomst. De eerste stap is dan om de administratieve organisatie op orde te krijgen en iedereen te doordringen was van het belang van ‘goed bestuur’.”

Kennismaking

Sybren Singelsma is afkomstig uit de Fryske Nasjonale Partij (FNP). De partij was op zoek naar iemand die hen kon vertegenwoordigen in het algemeen bestuur van OPNL.

“Ik werd dan ook door het bestuur van FNP benaderd met de vraag of ik eventueel namens die partij zitting zou willen nemen in het OPNL bestuur. Ik kende de OPNL als politieke beweging natuurlijk wel, maar ik kende het platform als zodanig niet echt. Ik ken de FNP natuurlijk zeer goed, ik ben al jaren lid en het voelde dan ook niet vreemd aan dat de vraag werd gesteld. Na overleg met mijn echtgenote heb ik toegestemd omdat ik nog altijd vind dat het beter kan in Nederland en denk dat ik daar wat aan kan bijdragen. ‘En passant’ kwam de vraag van het voorzitterschap op, of ik zou willen kandideren voor die positie.”

“Nu is mijn persoonlijke instelling dat je iets goed moet willen doen, anders kun je het beter aan anderen overlaten. Vanuit die grondhouding was het dus niet zo gek om dan maar meteen te opteren voor het voorzitterschap. Zonder dat ik precies wist waar ik aan zou beginnen. Maar ja, uitdagingen houden je jong en mooi!”

“Vervolgens ben ik, in juni 2023, door de Ledenraad OPNL verkozen en benoemd tot voorzitter. Daarna was het kennismaken en inwerken. Ik heb verkennende gesprekken gevoerd met de secretaris, Walter Lennertz, de ‘doyen d’age’ die over heel veel kennis over de geschiedenis van OPNL beschikt. Daar was ook Chris Tiekstra bij aanwezig. Deze coördinator speelt een belangrijke rol binnen OPNL als spin in het web. Hij is goed op de hoogte van alle afspraken en werkwijzen binnen het platform. Want dat leerde hij mij al in het eerste gesprek. OPNL is een platform, waarin onafhankelijke provinciale partijen, platformleden genaamd, samenwerken zonder hun eigen identiteit op te geven. Eenheid in verscheidenheid volgens de OPNL-standaard”, aldus de voorzitter.

Verplichtingen

Al in de eerste maanden, dus al vrij snel naar zijn aantreden, is Sybren Singelsma begonnen om OPNL toekomstbestendig te maken.

“We werken met overheidsgeld en dat geeft verplichtingen. Maar de bestuurders moeten ook begrijpen dat zij ieder persoonlijk risico lopen.

**ONAFHANKELIJKE
POLITIEK NEDERLAND**

de Kracht van de Regio

Als we jaarlijks € 600.000 subsidie ontvangen, staan wij met negen bestuursleden ieder garant voor bijna € 67.000,00. Elk algemeen bestuurslid van OPNL persoonlijk dus!”

“Dat klinkt dramatisch, maar het valt in de praktijk wel mee. Als je maar zorgt dat je de procedures vastlegt, financiële zaken volgens het vierogen principe organiseert en je de diverse functies met bijbehorende risico's aan het papier toevertrouwt.”

“In eerste instantie deinzen mensen terug en zijn ze bang voor heel veel werk en voor allerlei nieuwe verplichtingen. Maar daar is geen sprake van. De bestaande procedures worden vastgelegd, samen met de functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Er wordt vrijwel niets toegevoegd, alleen maar goed vastgelegd.”

Sybren Singelsma vervolgt:

“We zijn meteen begonnen met drie notities. Samen vormen zij de basis van de werkwijze en doelen van OPNL. Parallel hieraan zijn een paar wijzigingen in de aansturing van OPNL gedaan. Zo werken wij nu met een dagelijks bestuur. Dit om snel te kunnen handelen en de vergaderingen goed voor te bereiden, iets dat met een bestuur van negen personen net te lastig is. De besluitvorming is uiteraard aan het algemeen bestuur voorbehouden.”

“Daarnaast heb ik het AB voorgesteld de functie van coördinator te vervangen door die van directeur partijbureau. Dat was voor mij eigenlijk al vanaf het begin duidelijk. De uitvoering van alles wat binnen de partij gebeurt loopt via Chris Tiekstra.

De verantwoordelijkheid en centrale rol die hij heeft moet duidelijk worden gemaakt. Dat is duidelijker voor de buitenwereld en maakt dat hij intern met meer verantwoordelijkheden kan worden belast. Zo kan hij als directeur partijbureau beter externe partijen aansturen en offertes opvragen. De voorbereiding en afhandeling van de financiële dossiers worden door hem voorbereid en die verantwoordelijk vereist een zelfstandige positie, ook naar de leden toe.

CV Sybren Singelsma

Leeuwarden, 30 Juli 1953

**Burgerlijke stand Getrouwd met
Fabiola Steel, twee dochters, Sibrich en Rixt
Woonachtig in Burgh-Haamstede**

Persoonlijk profiel

Sybren Singelsma heeft Geschiedenis gestudeerd en is daarnaast bevoegd leraar Frans. Zijn belangstelling gaat uit naar geopolitieke vraagstukken, het functioneren van politieke systemen en 'Big History'. Gespecialiseerd in de geschiedenis van de Europese Samenwerking en Eenwording.

Na acht jaar gewerkt te hebben als Director European Affaires bij de International Union of Local Authorities treedt hij in dienst van de Europese Commissie (armoedebestrijding in stedelijke gebieden).

Wanneer in 1994 het Europees Comité van de Regio's gestalte krijgt is hij een van de eerste nieuwe ambtenaren die toetreedt en mee vorm geeft hoe dit nieuwe Europees orgaan zal functioneren. Hij vervult de functies commissie secretaris, griffier, hoofd van de gebouwdienst en hoofd aanbestedingen en interne controle.

Als voorzitter van het EU-wijde beheerscomité van het Gemeenschappelijk Stelsel van Ziektekostenverzekeringen is hij verantwoordelijk voor de overeenkomst met de Nederlandse overheid.

Daarnaast heeft hij vele publicaties over veiligheidsbeleid en politieke thema's op zijn naam staan onder meer in Intermediair, NRC, Binnenlands Bestuur e.a. Een 120 tal columns zijn te vinden op www.singelsma.com.

Definities **Wat bedoelt OPNL met** **onafhankelijke politiek?**

Politiek die niet centraal, dus vanuit Den Haag, wordt aangestuurd. Het is juist andersom. De inwoners sturen, via hun lokale partijen, de mensen in de provincie aan. Op hun beurt bespreken zij met de senator wat hij in de Eerste Kamer kan inbrengen. Dat is onafhankelijke politiek, politiek van onderop.

OPNL heeft daarom een bijzondere, in de politiek unieke, organisatievorm: de platformstructuur. In het landelijk platform zijn de onafhankelijke provinciale partijen verenigd. Elke provinciale partij organiseert in eigen provincie een platform voor de onafhankelijke lokale (gemeentelijke) partijen.

Heel basaal, maar de functie maakt het opereren op alle fronten nu eenmaal een stuk duidelijker.”

“Maar vergis je niet, bij elke functie horen ook verantwoordelijkheden. Die hebben wij gezamenlijk benoemd en in de notities opgenomen. Zo ontstaat duidelijkheid over bevoegdheden en tegelijkertijd transpiratie over de verantwoordelijkheid.”

Notities

De meest uitgebreide notitie is genaamd ‘Beleidsnotitie Toekomst’. Die is grotendeels gebaseerd op de startnotitie die enkele jaren geleden is opgesteld door het vorige bestuur onder leiding van Durk Stoker. De startnotitie is aangepast en aangevuld volgens de nieuwe inzichten en geeft richting aan de OPNL als organisatie.

De tweede notitie draagt de naam ‘Koersdocument’ en geeft de gewenste richting op de korte en lange termijn weer. Het gaat dan om de stappen die OPNL graag wil gaan maken op politiek vlak.

Tot slot geeft de notitie ‘Goed Bestuur’ inzicht in de aansturing van OPNL. Risico’s worden geanalyseerd, procedures worden vastgelegd, evenals een aantal definities.

Het algemeen bestuur heeft in korte tijd veel werk verzet om te komen tot deze documenten, waarbij de basis is gelegd in een zogenaamde heisessie in De Bilt.

Beleidsnotitie Toekomst

De ‘Beleidsnotitie Toekomst’ is de basis van alle afspraken binnen OPNL. Oorspronkelijk als startnotitie opgesteld in 2019 is deze nu aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen en inzichten en de leidraad voor de periode 2023-2027.

Het was inspirerend te zien dat de ledenraad de verschillende notities goed heeft opgepakt. Er was een diepgaande discussie over de richting die de OPNL de komende jaren moet volgen. En hoewel de discussies worden voortgezet is de richting wel duidelijk. Eerst de organisatie versterken, dan OPNL als Eerste Kamer platform versterken met als doel een grotere fractie in de toekomst, en als die twee zaken zijn gerealiseerd nadenken hoe we als OPNL verdere invloed kunnen uitoefenen op het wetgevende proces. De Tweede Kamer is dan een van de opties.

Belangrijk was ook tijdens deze Ledenraad dat men algemeen voelt dat de partij de fractie in de Senaat maximaal dient te ondersteunen en faciliteren.

Voorzitter Sybren Singelsma

Voorzitter Singelsma:

“We willen met OPNL terug naar de basis waarbij het doel is om de onafhankelijke politiek in Nederland te verbinden en versterken. Dat willen wij onder andere bereiken door het realiseren van een evenredige vertegenwoordiging van de onafhankelijke politiek op alle politieke en bestuurlijke niveaus.

Zo is er een brief naar de minister van Binnenlandse Zaken gestuurd met een oproep om mede te zorgen voor meer burgemeesters uit de onafhankelijke politiek.”

“Een tweede onderwerp is de organisatie van onze partij. Wij zijn uniek dankzij onze organisatie in de vorm van een platform. Dat mogen we best wat meer uitdragen. Om de organisatie te versterken hebben wij inmiddels een partijbureau opgericht. Niet fysiek, want wij willen geen geld in stenen steken. Het is een digitaal partijbureau, met een directeur aan het hoofd. Deze heeft als taak om het platform te blijven informeren en te betrekken, maar ook om externe adviseurs aan te sturen als daar behoefte aan is. Alles gericht op het sturen op inhoud. Zo willen wij inzicht in waar de lokale partijen behoefte aan hebben om ons beleid daar vervolgens op te kunnen richten.”

Sybren Singelsma:

“Door het versterken van de invloed van OPNL willen wij de partij beter in positie brengen. Dat vraagt ook een heldere, herkenbare positionering van OPNL. Het voorlopige einddoel is om van OPNL de autoriteit van de onafhankelijke politiek in Nederland te maken.”

“Dat betekent dat wij als spreekbuis en belangenbehartiger gesprekspartner worden van de overheden als het gaat over onderwerpen die de lokale en regionale partijen raken. Denk bijvoorbeeld aan de Wet financiering politieke partijen.”

“Het vijfde en laatste onderwerp is het Wetenschappelijk Bureau OPNL. Dit is formeel weliswaar een onafhankelijke stichting, maar de link naar OPNL is duidelijk. Er is inmiddels binnen het bestuur van het WB nagedacht over een nieuwe koers.”

Maar goed, de eerste stap is de eigen organisatie.

Sybren Singelsma is dan ook blij met het vaststellen van de notitie ‘Goed Bestuur’.

“Ik ben gewend om het besturen van organisaties uiterst serieus te nemen. Dat betekent dat je minimaal vastlegt hoe de processen zijn georganiseerd. Door dat meteen aan mijn aantreden te doen, krijgt het algemeen bestuur ook meteen de kans om daar waar nodig aanpassingen te doen. Zoals verwacht was het binnen OPNL redelijk op orde, dankzij de activiteiten om tot deze notitie te komen kunnen we nu zonder meer stellen dat binnen OPNL sprake is van goed bestuur.”

“De notitie ‘Goed Bestuur’ begint met een beschrijving van de principes van goed bestuur en geeft vervolgens een risicoanalyse. Op basis daarvan zijn bepaalde processen helemaal uitgeschreven.

Gemeentelijke politiek als
vertegenwoordiging van de
inwoners van Nederland.

ONAFHANKELIJKE POLITIEK VAN ONDER OP!

De onafhankelijke **lokale partijen in de gemeenten** staan het dichtst bij de inwoners en weten dus wat er speelt.

De onafhankelijke **lokale partijen** werken samen in een **provinciale partij**. In dit platform klinkt het onafhankelijke geluid door in de provincie.

De **onafhankelijke provinciale partijen** werken samen in het **landelijke platform** Onafhankelijke Politiek Nederland (OPNL).

Zij werken samen en delen kennis en ervaring en geven de inwoners een stem.

Definities
Wat bedoelt OPNL met regionale politiek?

Dit is de verzamelnaam voor alle partijen in zowel de gemeenten alsook in de provincies. Regionale politiek in tegenstelling tot de landelijke politiek.

Als we over onafhankelijke regionale politiek spreken, gaat het dus om alle lokale partijen in gemeenten en provincies die niet centraal vanuit Den Haag worden aangestuurd.

Je moet dan denken aan een richtlijn voor declaraties van het algemeen bestuur, de inkoop en aanbestedings-procedure en een uitgebreide beschrijving van de administratieve organisatie, compleet met verantwoordelijke functionarissen.”

“Omdat wij onze directeur partijbureau bewust niet op de loonlijst hebben staan is ook een business continuity plan door T-Force geschreven. Via T-Force, het bedrijf van Chris Tiekstra, nemen wij de diensten van onze directeur partijbureau af. Dit plan geeft exact aan wat er dient te gebeuren als er een einde komt aan de samenwerking, om welke reden dan ook.”

Definities
Wat bedoelt OPNL met lokale politiek?

De lokale politiek wordt ook vaak gemeentelijke politiek genoemd. Hierin zijn ruwweg twee grote stromingen te herkennen;

- lokale afdelingen van traditionele partijen (centraal vanuit Den Haag aangetuurd)
- lokale partijen (geen onderdeel van traditionele partij)
- lokale afdelingen van onafhankelijke provinciale partijen

Als we over onafhankelijke regionale politiek spreken, gaat het dus om alle lokale partijen in gemeenten en provincies die niet centraal vanuit Den Haag worden aangestuurd.

De Ledenraad van oktober 2023 was een belangrijke en inspirerende bijeenkomst, waar besluiten zijn genomen en notities zijn vastgesteld die de koers van OPNL voor de komende jaren vastleggen. Voorzitter Sybren Singelsma heeft zijn visitekaartje afgegeven en het heeft er alle schijn van dat het nieuwe algemeen bestuur hem volledig gaat ondersteunen. We zijn benieuwd wat de toekomst de OPNL nog allemaal gaat brengen.

Sybren Singelsma:

“Het is zondermeer een prima start en we zijn blij met het vertrouwen van de Ledenraad. Maar we zijn niet klaar, eigenlijk begint het nu pas echt. Samen met de overige bestuursleden ga ik aan de slag om de theorie uit de notities om te zetten in de praktijk. Het is ook van belang dat deze notities door de leden goed worden besproken. De notities moeten een denkproces op gang brengen die maakt dat de OPNL echt onderdeel wordt van het politieke werk van de achterban. Dat zal nog veel werk vergen, maar het proces is onderdeel van het resultaat.

Ik ben benieuwd in welke vorm OPNL uiteindelijk zal willen wegen op het wetgevende proces, een gang naar de Tweede Kamer? Een hervorming van het Staatbestel met meer invloed voor de regio? Voor mij in ieder geval een uitdaging die mij nog steeds motiveert!”

Nieuwe gezichten

Bestuur OPNL

Conform de statuten treedt het algemeen bestuur van OPNL kort na de verkiezingen voor de Eerste Kamer terug. Het nieuwe bestuur wordt gevormd door een AB-lid per platformlid met statenzetel(s) en een AB-lid voor de partijen zonder statenzetel. De bestuursleden worden door hun eigen provinciale partij naar voren geschoven en vervolgens door de Legeraad benoemd. Uitsluitend de voorzitter wordt vervolgens in functie benoemd, het bestuur verdeelt alle overige functies onderling.

In de praktijk blijkt dat een flink aantal AB-leden wederom zitting nemen in het bestuur. Dat kan volgens de statuten en is ook handig met het oog op behoud van kennis en ervaring. Deze keer zijn er relatief veel bestuursleden niet meer teruggekeerd. De redenen hiervoor zijn zeer divers, van gebrek aan tijd tot het aanvaarden van een functie elders. Ook dit heeft voordelen, want zo komt er nieuw bloed in het Algemeen Bestuur.

Een bondscoach zou spreken van een mooie mengeling van ervaring en frisse krachten. De AB-leden worden voorgedragen door hun eigen provinciale partij, maar als bestuurders worden zij geacht om gezamenlijk voor het algemeen belang van OPNL te staan. In de praktijk blijkt dat prima te werken.

FNP
Sybren Singelsma
Voorzitter
AB lid sinds 2023

Lokaal-Limburg
Walter Lennertz
Secretaris
AB lid sinds 2000

Partij voor Zeeland
Mark Faasse
Penningmeester
AB lid sinds 2020

Groninger Belang
Amrut Sijbolts
Bestuurslid
AB lid sinds 2015

Sterk Lokaal Drenthe
John Uffels
Bestuurslid
AB lid sinds 2015

Provinciaal Belang Fryslân
Herre Hof
Bestuurslid
AB lid sinds 2023

Sterk Lokaal Flevoland
Roel Velstra
Bestuurslid
AB lid sinds 2023

Lokaal Brabant
Joost van Huijgevoort
Bestuurslid
AB lid sinds 2023

U26 Gemeenten
Roy Luca
Bestuurslid
AB lid sinds 2023

Chris Tiekstra
Directeur partijbureau
Actief voor OSF/OPNL
sinds 2010

Senator Auke van der Goot:

“Aan regionale achteruitgang zijn achtereenvolgende kabinetten debet”

Senator Auke van der Goot

Zijn maidenspeech maakte indruk in de Eerste Kamer. Doordacht, ad rem, doorspekt met humor, met aandacht voor de regio. Goed voorbereid ook, wat aan de voorzitter van de Eerste Kamer de opmerking ontlokte “voor de verkiezingen van de Eerste Kamer zat u al met enige regelmaat op de tribune van de plenaire zaal en in de commissiekamer. Zo bereidde u zich voor op het komende Kamerlidmaatschap.”

“Ja”, grijnst Auke van der Goot “dat kun je wel zeggen. Voormalig senator OPNL, Ton Raven, had me, toen hij nog in functie was, aangemeld als ‘fractiemedewerker’, zodat ik gedurende vijf weken mee kon kijken in de keuken van de Eerste Kamer. Dat was niet alleen geweldig leerzaam voor mij maar zeker ook tof van Ton.”

Regionale discussie

“In mijn maidenspeech heb ik duidelijk gemaakt wat mijn bedoelingen zijn de komende vier jaren. De thema’s

aangesneden waar ik mijn vizier op richt. Dat is uiteraard op de eerst plaats de regionale discussie. Je hoeft geen bolleboos te zijn om te ondervinden hoe de afgelopen jaren het voorzieningenniveau in de regio is achteruit gekacheld. De regionale achteruitgang is gecreëerd door achtereenvolgende kabinetten. Jarenlang. Dat heeft onder meer te maken met de financieringsstroom vanuit het Rijk naar de provincies en de gemeenten, maar ook met rijksinvesteringen. Die gingen naar krachtige regio’s. De financieringssysteem moeten drastisch anders. Wat je ziet is dat regionale ziekenhuizen sluiten, het openbare streekvervoer staat in verschillende provincies onder druk en de concentraties van middelbare scholen leidt ook niet tot een betere bereikbaarheid voor de scholieren. Het cliché dat bij dit soort processen graag wordt gehanteerd is: ja maar, dat is een natuurverschijnsel. Daar ben ik het absoluut niet mee eens, maar veel belangrijker: in het advies ‘Elke regio telt’ wordt het ook met zoveel woorden benoemd.

In feite is het een gevolg van een politiek bewuste keuze van de Rijksoverheid. Met als gevolg: investeren in sterke regio's met als achterliggende gedachte: die trekken de zwakkere regio's wel mee. De praktijk wijst uit dat die kartrekkersfunctie totaal niet werkt. Integendeel, het werkt averechts en pakt slecht uit voor veel regio's buiten de Randstad."

Grensregio problematiek

Naast de regio *an sich* maakt de senator zich ook graag sterk voor de grensregio problematiek. De Nederlands-Duits-Vlaamse grensstreek telt ruim 80.000 grenswerkers. "Mensen die over de grens werken, lopen aan tegen allerlei fiscale- en sociale zekerheidsproblemen. Sinds de opheffing van de tijdelijke versoepelingsmaatregelen tijdens de coronapandemie komt die problematiek nu als een boemerang terug. Dat kan en mag niet. Daar moet een oplossing voor worden gevonden. Voor de sociale zekerheid is dat inmiddels opgelost, maar voor de fiscaliteit is het nog niet geregeld. Het wil nog niet echt vlotten in het overleg met de buurlanden."

Wederzijds vertrouwen

We praten over het vertrouwen dat de burger heeft in de politiek. Of beter over het gebrek eraan. De bekende thema's als toeslagenaffaire, overstroming Valkenburg, aardbevingen Groningen, passeren de revue. De overheid heeft zich van de burger vervreemd. "Ik denk wel eens", zegt Auke onvermoed, "ligt het niet aan de bestuurder die aan het roer staat om een bepaalde problematiek op te lossen? De tussenpersoon tussen Rijk en burger."

“

De afgelopen jaren is het voorzieningenniveau in de regio hard achteruit gekacheld.

Hij haalt de dramatische vuurwerkramp in 2000 in Enschede in de wijk Roombeek aan. Volledig van de kaart geveegd door de ontploffing in de opslagplaats van S.E. Fireworks waar 900 kilogram vuurwerk lag opgeslagen. Gevolg: 23 doden, 950 gewonden en 42,5 hectare van de stad verwoest.

Toenmalig burgemeester Jan Mans nam na de ramp direct het voortouw om in samenwerking met het Rijk, lokale bestuurders én de bewoners van Roombeek, de wijk te herbouwen met respect voor alle buurtbewoners maar ook voor het verleden en met oog voor de toekomst. "Het kan dus wel", benadrukt van der Goot. "Samen met de bewoners de getroffen wijk weer opbouwen. Blijkbaar maakt een verbindende bestuurder het wezenlijke verschil. Ik heb Jan Mans goed gekend en weet dat het proces ook voor hem persoonlijk heel louterend heeft gewerkt."

Cohesie versterken

Van der Goot gelooft in de kracht van burgers in de (grens) regio's. "Je ziet steeds meer dat er tal van initiatieven worden ontplooid die kunnen bijdragen aan een betere leefomgeving. Denk aan de zorgcollectieven in de veenkoloniën in Groningen en Drenthe en de energie collectieven in Friesland. Of het Zorgbuurthuis dat de SP heeft ontwikkeld; een nieuwe vorm van wonen voor ouderen die het thuis niet meer redden. Een kleinschalige zorgvoorziening. Door het Zorgbuurthuis als samenleving collectief te organiseren willen ze deze vorm van zorg beschikbaar en bereikbaar maken voor alle ouderen." Van der Goot is optimistisch. "Het zijn slechts enkele voorbeelden van burgerbewegingen die proberen de onderlinge cohesie tussen mensen te versterken, verder uit te bouwen ondanks een terugtrekkende overheid. Meer dan tweeduizend van dergelijke initiatieven vinden momenteel in Nederland plaats."

Ambities waarmaken

De politieke aandachtsgebieden van OPNL zijn een leefbaarder, fitter, zorgzamer, slimmer, humaner, gezonder en schoner Nederland. Daarnaast wil OPNL voor 2035 dat de onafhankelijke politiek op basis van een eerlijk en gelijk speelveld een substantieel aantal zetels heeft in diverse bestuurslagen. OPNL legt de lat hoog met het uitspreken van die ambities. Hoe realistisch is dat voor een eenmansfractie in de Eerste Kamer om deze doelstellingen te realiseren? Hij gaat er eens goed voor zitten.

“OPNL is voor mij méér dan één senator,” zegt hij overtuigend. “Je moet dat als partij in gezamenlijkheid opbouwen. We beschikken over een bestuurlijk netwerk dat elkaar aanvult, we zijn sterk aanwezig in de regio’s. In zeven provincies vertegenwoordigd in de Staten. En met drie gedeputeerden: in Groningen, Fryslân en Noord-Brabant - Bram Schmaal, Sijbe Knol en Marc Oudenhoven - hebben we een stevig ijzer in het vuur. En dat moet je niet onderschatten.

“

Ligt het niet aan de bestuurder die aan het roer staat om een bepaalde problematiek op te lossen?

Met onze gedeputeerden heb ik geregeld contact. Vergeet niet dat ze actief zijn binnen het IPO, het Interprovinciaal Overleg, de vereniging van de twaalf Nederlandse provincies. De vereniging behartigt de belangen van de twaalf provincies en vormt een platform voor de uitwisseling. Bram Schmaal, gedeputeerde van Groningen, is bijvoorbeeld actief in de adviescommissie financiën. Die kan ik rechtstreeks bellen voor feedback en input als ik op zoek ben naar bijdragen voor de algemene financiële beschouwingen (AFB) in de Eerste Kamer.” Enthousiast: “dat is een geweldig belangrijk netwerk.”

“Zojuist roerde ik aan dat het bestuur van OPNL druk bezig is de partij verder op te bouwen. Ik bespeur recent een tweetal interessante ontwikkelingen van onderop. In Brabant zijn ze heel actief met het opzetten van een jongerenorganisatie en in Drenthe wil Sterk Lokaal de lokale politiek partijen in gemeenteraden helpen met regionale issues. Voor geïnteresseerde lezers zie de link: www.rtvdrenthe.nl/nieuws/15735737/ster-lokaal-wil-de-lokale-politieke-partijen-in-de-gemeenteraden-helpen-met-regionale-issues. Het zijn beide ontwikkelingen die er toe doen om OPNL steeds meer tot wasdom te laten geraken. En vergeet ook de steunfractie niet. Mijn voorgangers, Gerben Gerbrandy en Ton Raven, heb ik expliciet gevraagd hoe ze dachten over het functioneren van de steunfractie en aan welke verbeteringen ze dachten. Na die gesprekken

heb ik samen met de provinciale partijen afgesproken dat alleen de partijen die over één of meer zetels beschikken in de Provinciale Staten, deel uitmaken van de steunfractie. Daar is dus duidelijk een slag gemaakt.

De afspraken staan toe dat elke partij twee mensen kan afvaardigen; twee Statenleden of twee commissieleden. Concreet betekent dat: twee leden per provinciale partij. Politici dus, die met de poten in de provinciale klei staan en die vanuit die ervaring meepraten in de steunfractie.”

Rol van de steunfractie

“Na de eerste vergadering van onze steunfractie was ik me er snel van bewust dat mijn agenda als senator niet altijd naadloos aansluit bij wat er in de provincies leeft. Voor mij een signaal dat ik ruimte moet bieden voor uitwisseling tussen de leden van wat er leeft in de provincies,

OPNL Fractie Eerste Kamer

Anna Cremers

Ton Raven

Sent Wierda

OPNL Steunfractie

Marc Oudenhoven

Hubert Koevoets

Dinie Visser

Tjitte Hemstra

Léon van den Beucken

Hub Schoenmakers

Lies Zondag

Eric Bakker

Sandra de Jong-Snip

Ankie Speel-Bakker

John Uffels

Wout Jansen

Lex Ruysenaars

Walter Lennertz

Chris Tiekstra

voor de problematiek waar ze tegen aanlopen. Ze als het ware onderling al die losse eindjes aan elkaar laten knopen tot er één geheel, één thema ontstaat dat kan leiden tot een actie op landelijk niveau dat dan uiteraard bij mij of het bestuur van OPNL terecht komt.

Neem bijvoorbeeld de problematiek in het openbaar vervoer in diverse provincies. Dat kan uitgroeien tot een probleem op nationaal niveau, omdat het in meerdere provincies speelt. Daarnaast wordt er ook gediscussieerd over onderwerpen die niet direct leiden tot een advies of opdracht aan de senator.

We hebben laatst gesproken over het bindend correctief referendum. Een heel spannende discussie, die je samen deelt. Ja, de steunfractie was enthousiast.”

“

Alleen de partijen die over één of meer zetels beschikken in de Provinciale Staten, maken deel uit van de steunfractie.

Authenticiteit, betrokkenheid bij de burgers, dienstbaarheid, mensen maken het verschil, aandacht voor de regio. Het zijn al jarenlang de aandachtspunten waar OSF/OPNL op tamboert. Hoe zuur is het dan dat in de aanloop naar de Tweede Kamer verkiezingen de traditionele partijen en de BBB met deze ‘kroonjuwelen’ onbeschaamd aan de haal gaan? Zijn antwoord is verrassend. “Ik vind het winst”, zegt hij zonder blikken of blozen. “Zo zit ik er niet mee dat ze op de tv-debatten of in de Kamer met onze standpunten ‘er vandoor gaan.’

Aandacht voor de regio is mooi, maar niet genoeg. Voor mij behelst het pas echt iets als het ook in financieel opzicht een vertaling krijgt. Juist daar moet nog een slag worden gemaakt, zoals bij de algemene financiële beschouwingen in de Eerste Kamer.

Alle fracties mochten schriftelijke vragen indienen die aan het debat vooraf gaan. ‘Elke regio telt’ komt daar twee keer in voor. Alleen het CDA en OPNL hebben daar vragen over gesteld en de link gelegd met het advies ‘Elke regio telt’. Andere partijen niet.”

“Gisteren even kopje koffie gedronken met de financiële woordvoerder van BBB. Klopt het dat jullie tijdens de algemene financiële beschouwingen niets doen aan ‘Elke regio telt’ en de financiële vertaling daarbij? Nou nee, nog niet, was de reactie. Stel dat ze het een week later, tijdens de AFB in de Eerste Kamer, alsnog te berde brengen, dan denk ik stiekem dat dat misschien komt door het gesprek dat we samen hebben gehad. En als ze het niet doen, dan is het ook duidelijk.” Hij kan een glimlach niet onderdrukken.

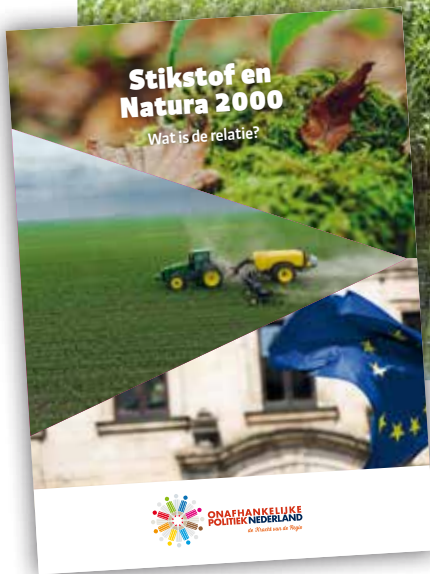

Senator Auke van der Goot

Tenslotte. In de discussie over overheid en vertrouwen is het voor de senator klip en klaar dat de overheid zelf eerst en vooral betrouwbaar dient te zijn. “Al die opmerkingen van de overheid en de politiek dat de burger meer vertrouwen in de overheid moet krijgen is tot mislukken gedoemd als je zelf als overheid niet betrouwbaar bent. Democratie begint bij vertrouwen in de kracht van de burger”, besluit Auke van der Goot.

Frans Hermans

Stikstof en Natura 2000 Wat is de relatie?

Beeld uit 'Stikstof en Natura 2000. Wat is de relatie?'

In opdracht van het Wetenschappelijk Bureau van Onafhankelijke Politiek Nederland is door M+P een literatuuronderzoek uitgevoerd met als onderwerp 'stikstofdepositie in relatie tot Natura 2000-gebieden'. Het systeem van Natura 2000 wordt beschreven en het spanningsveld tussen het beschermen hiervan en activiteiten en ontwikkelingen met een stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Stikstof (N_2) komt van nature in de lucht voor en is niet schadelijk voor dieren en planten. Er zijn stikstofverbindingen die wel een schadelijk effect kunnen hebben: stikstofoxiden (NO en NO_2) die met name ontstaan door uitlaatgassen in het verkeer en de industrie, en ammoniak (NH_3) dat vooral afkomstig is van landbouw en veeteelt.

In het boekje worden deze stikstofverbindingen hier verder aangeduid met de term 'stikstof'. Deze stoffen zullen uiteindelijk neerslaan op de bodem, aangeduid als 'stikstofdepositie'. Bij natte depositie gebeurt dit via regen en bij droge depositie nemen planten de stikstofoxiden direct op uit de lucht. Een te hoge stikstofdepositie kan de volgende nadelige gevolgen hebben op de natuur.

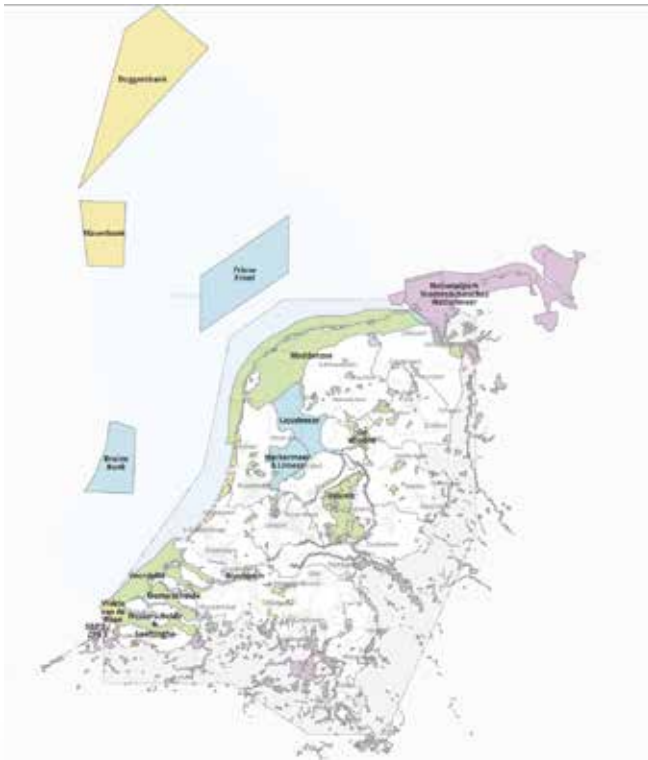
Van Stikstof: emissie tot depositie (bron: RIVM)

Stikstofdepositie kan natuurgebieden aantasten. Het is afhankelijk van het type habitat (leefgebied van planten en dieren) of, en zo ja bij welke hoeveelheid stikstofdepositie sprake is van een schadelijk effect. In de laatste jaren hebben de nadelige effecten van stikstofdepositie gezorgd voor ernstige knelpunten bij de vergunningverlening voor economische activiteiten. Deze knelpunten hebben met name verband met natuurgebieden die op basis van Europese regelgeving zijn aangewezen: de Natura 2000-gebieden.

In Nederland is het grootste deel van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden afkomstig van de landbouw (46%). Daarnaast leveren bronnen uit het buitenland een grote bijdrage, namelijk 35%. Het verkeer en de industrie zijn verantwoordelijk voor 11 en 2% respectievelijk. Huishoudens, diensten en bouw leveren 6% van de depositie.

Vele aspecten

Nederland telt op dit moment 162 Natura 2000-gebieden. Deze gebieden zijn onderdeel van een groot Europees Natura 2000-netwerk dat is opgesteld op basis van de regels uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Natura 2000-gebieden in Nederland (bron: AERIUS® Calculator)

De Vogelrichtlijn (VR) uit 1979 heeft als doel om de instandhouding van de natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de lidstaten te verwezenlijken.

De Habitatrichtlijn (HR) uit 1992 is gericht op het in stand houden van dier- en plantsoorten. Zowel de VR als de HR bevatten een lijst met beschermde soorten.

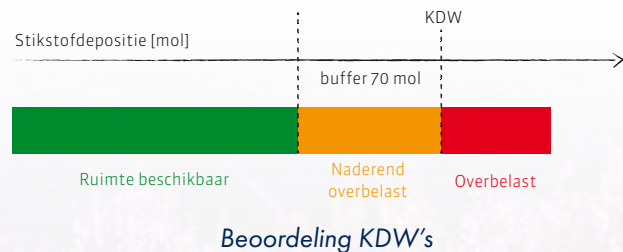
In beide richtlijnen is opgenomen dat er speciale beschermingszones moeten worden opgesteld om het leefgebied van deze soorten te beschermen. Daarnaast is in de HR opgenomen dat er een coherent Europees ecologisch netwerk gevormd moet worden van deze beschermingszones, dat Natura 2000 genoemd wordt. Het doel is om via dit Natura 2000-netwerk de kwetsbare soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Op het land heeft het Natura 2000-netwerk zich grotendeels voltooid.

Elk EU-lidstaat is verantwoordelijk voor het aanwijzen van Natura 2000-gebieden op haar eigen grondgebied. In Nederland wordt dit gedaan door de minister van

Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), middels een aanwijzingsbesluit. De Europese Commissie beoordeelt de aangewezen gebieden. De selectie van Natura 2000-gebieden mag volgens de HR en VR alleen plaatsvinden op basis van ecologische criteria. Verder zijn criteria gegeven voor welke gebieden moeten worden aangewezen (belangrijkste gebieden) en eisen die worden gesteld aan de landelijke dekking.

De status van een Natura 2000-gebied kent in principe geen einddatum. Het gaat erom dat wordt gegarandeerd dat op langere termijn de soorten kunnen voortbestaan binnen het gebied waarvoor de doelstellingen zijn opgesteld.

Een belangrijke voorwaarde voor de vergunningverlening voor een plan of project is opgenomen in de Habitatrichtlijn (art. 6 lid 3). Bevoegde instanties mogen pas toestemming geven voor de uitvoering als zij zekerheid hebben gekregen dat het plan of project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zal aantasten. Als blijkt dat er sprake is van significante negatieve effecten, kan een activiteit alleen doorgang vinden als er geen alternatieve oplossingen zijn, én er dwingende redenen zijn getroffen (zogenaamde ADC-toets). Deze verplichtingen zijn in de Nederlandse wetgeving overgenomen in de Wet natuurbescherming.

M+P is al vijftig jaar een adviesbureau dat oplossingen ontwikkelt voor de leefomgeving in de breedste zin van het woord, variërend van geluid, trillingen, gezondheid, luchtkwaliteit, stikstof tot comfort in gebouwen.

De projecten kunnen uiteenlopen van een vergunning, een ontwerp, een complex rekenmodel of een beleidsadvies. M+P bestaat uit een team van zo'n 35 professionals, ieder met hun eigen gebied, die werken voor grote en kleine klanten bij de overheid en in het bedrijfsleven.

Beeld uit "Stikstof en Natura 2000. Wat is de relatie?"

Als maatstaf voor de vraag of er sprake is van aantasting van natuurgebieden door stikstofdepositie, wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde kritische depositiewaarde (KDW). De kritische depositiewaarde geeft aan bij welke hoeveelheid van stikstofdepositie niet meer kan worden gewaarborgd dat er geen sprake is van nadelige gevolgen voor het gebied. De KDW's voor Nederlandse habitattypen zijn gebaseerd op Europees onderzoek, aangevuld met onderzoek op basis van Nederlandse rekenmodellen en het oordeel van deskundigen. De KDW is geen onderdeel van de Europese regelgeving, maar wordt nationaal en internationaal gebruikt.

Recent is door de Rijksoverheid een verkenning gestart of de KDW in de Nederlandse regelgeving vervangen kan worden door een alternatief, juridisch houdbaar sturingselement.

Beeld uit "Stikstof en Natura 2000. Wat is de relatie?"

PAS

Om invulling te geven aan de wettelijke verplichtingen voor instandhouding van natuurgebieden en om een toetsingskader te bieden voor economische activiteiten die stikstofemissie met zich meebrengen, is in 2015 het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. Omdat de maatregelen van het PAS (op termijn) de depositie van stikstof naar beneden zouden brengen, werd de stikstofuitstoot van bepaalde activiteiten toelaatbaar geacht.

Hieraan kwam in 2019 echter een einde. De Raad van State oordeelde toen dat het PAS niet gebruikt kon worden voor vergunningverlening. De reden daarvoor was dat vooruit werd gelopen op de verwachte positieve effecten van maatregelen, die op het moment van besluitvorming onvoldoende gegarandeerd waren. Mede naar aanleiding van die uitspraak mag op dit moment in Nederland geen sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie in een voor stikstofgevoelig gebied binnen Natura 2000. Iedere toename van meer dan 0,00 mol N per hectare per jaar is ongeoorloofd. Bij een kleine toename kan middels een passende beoordeling worden onderzocht of er, ondanks de geringe toename, geen significante gevolgen zijn. Dit is in principe alleen mogelijk als het natuurgebied waar de toename is op dat moment in een goede staat verkeert.

Indien blijkt dat de activiteiten wel leiden tot verslechtering, aantasting of verstoring, dan kan een activiteit alleen worden toegestaan na het voltooien van een ADC-toets. In sommige situaties kan het zogenoemde salderen uitkomst bieden om een project door te laten gaan. Dat houdt in dat de extra stikstofuitstoot wordt gecompenseerd binnen het project of bedrijf (intern salderen) of daarbuiten (extern salderen).

Omdat in veel gevoelige gebieden in Nederland de kritische depositiewaarde (bijna) wordt overschreden, kunnen activiteiten die een stikstofdepositie tot gevolg hebben na afschaffing van het PAS veel moeilijker doorgang krijgen. 71% van het oppervlak van stikstofgevoelig Natura 2000-gebied is overbelast en 4% is naderend overbelast. Naar aanleiding hiervan is de Wet natuurbescherming gewijzigd, zodanig dat de doelstellingen voor stikstofreductie zijn vastgelegd met een resultaatsverplichting. De doelstelling is vastgelegd voor drie peiljaren en houdt in dat de stikstofdepositie lager moet zijn dan de KDW voor een toenemend percentage van het areaal.

Voor de vergunningverlening en voor beleidsmatige ondersteuning wordt in Nederland gebruik gemaakt van het rekenmodel AERIUS. Met dit rekenmodel wordt stikstofdepositie in Nederlandse Natura 2000-gebieden bepaald. AERIUS Calculator is een openbaar toegankelijk rekeninstrument waarmee bedrijven en projecten stikstofberekeningen kunnen (laten) uitvoeren. Het is geschikt voor zowel de agrarische sector als de industrie en infrastructuur. In AERIUS Calculator wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde kentallen voor emissiebronnen per sector.

Conclusies

Op basis van een vergelijk van de Nederlandse situatie met andere landen in Europa kan het volgende worden geconcludeerd:

- In Nederland bestaat 14,7% van het landoppervlak uit Natura 2000-gebieden. Het Europese gemiddelde is 18,7%.
- Nederland bevindt zich samen met Vlaanderen, West-Duitsland en Zuidoost-Engeland binnen een gebied waar

de emissie van stikstof-oxiden en/of ammoniak hoog is in vergelijking met andere lidstaten.

De situatie in Vlaanderen, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland is nader in beeld gebracht:

- Hieruit blijkt dat deze landen ook gebruik maken van de kritische depositiewaarde bij de beoordeling van activiteiten. De manier waarop KDW's in het Verenigd Koninkrijk worden beoordeeld verschilt van Nederland. Daar wordt een splitsing gemaakt naar verzuring en vermesting.
- Ook in deze landen is sprake van een overschrijding van de kritische depositiewaarde voor een substantieel deel van het oppervlak.
- Bij toetsing of een project een negatief effect kan hebben mag in Nederland, naar aanleiding van het sneuvelen van het PAS, geen enkele sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie (tot op twee decimalen). In ons omringende landen wordt wel gewerkt met een drempelwaarde: kleine toenames worden daar acceptabel geacht. In het Verenigd Koninkrijk is deze drempelwaarde 1% van de KDW. In Vlaanderen bedraagt de drempelwaarde 0,025% voor agrarische bedrijven en 1% voor industrie.

Disclaimer

Alle informatie in het boekwerkje is tot stand gekomen in mei 2023. Het onderwerp Stikstof en Natura 2000 is uitermate dynamisch. Dat betekent dat dit boekje veel informatie verschaft, maar dat het ook goed is om te kijken naar actuele informatie over dit onderwerp.

Titel

"Stikstof en Natura 2000, wat is de relatie?"

Nummer 15

Aanvrager

Steunfractie OPNL

Onderzoeksvraag

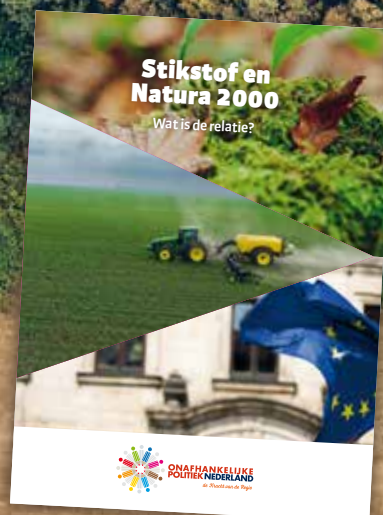
Wat is de relatie tussen stikstof en Natura 2000 gebieden, hoe is de situatie in Nederland afgezet tegen omringende landen. Verklaar de vele technische aspecten die een rol spelen bij de onderzoeksvraag.

Onderzoeksbureau

M+P, adviesbureau voor de leefomgeving

Publicatie

Mei 2023

ONAFHANKELIJKE POLITIEK NEDERLAND

de Kracht van de Regio

De volgende Provinciale Politieke Partijen zijn aangesloten bij het OPNL platform
en bieden een platform voor onafhankelijke politiek in de eigen provincie.

**LOKAAL
BRABANT**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKAAL-BRABANT.NL

**FD
Fryslân**

WWW.FNP.FRL

LOKAAL-LIMBURG
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKAAL-LIMBURG.NL

**Groninger
Belang**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

GRONINGERBELANG.NL

**Partij voor
Zeeland**
De kracht van de regio!

PARTIJVOORZEELAND.NL

**Provinciaal Belang
Fryslân**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

PROVINCIAALBELANGFRIESLAND.NL

**STERK
LOKAAL
DRENTHÉ**

STERKLOKAAL.NL

**Sterk Lokaal
FLEVOLAND**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

STERKLOKAALFLEVOLAND.NL

OPZH
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

WWW.OP-ZH.NL

Onafhankelijke Politiek-NH
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

ONAFHANKELIJKEPOLITIEK-NH.NL

**Lokale Partijen
Gelderland**
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

LOKALEPARTIJENGELDERLAND.NL

**U26
GEMEENTEN**
PROVINCIAAL LOKAAL
UTRECHT
Aangesloten bij Onafhankelijke Politiek Nederland

U26GEMEENTEN.NL